ХҮДӨӨГЭЙ КЛУБАЙ ГАЛНУУД

Партида, совет арадта КПСС-эй Центральна Комитетэй хандаһан Хандалгые соёл гэгээрэлэй эмхи зургаануудай хүдэлмэрилэгшэд ёһотойл заабари, зоригжуулхы үүрэг болгон абанхай. Соёлой хүдэлмэрилэгшэ бүхэн табан жэлэй түсэбые дүүргэхэ хэрэгтэ өөһэдынгөө хубитые оруулжа, амжалта, илалтануудта хүн зоноо, ажалшадые зоригжуулха гэжэ оролдоно бшуу.

Малай үбэлжэлгын үе — хүдөөгэй клубуудай хүдэлмэрилэгшэдэй харюусалгатай, сүлөө забдагүй хаһа. Һая гарaһан 1974 оной амжалта, илалтануудай эшэ үндэһэн түрэл хэгдэжэ байна ха юм. Юһэдэхи табан жэлэй тодорхойлхы, дүрбэдэхи жэлдэ ажалшадайнгаа эрхим һайнаар ажаллаха, тэмсэхэдэ ёһотой арга боломжо, нүхэл олгохо зорилготойгоор партийна организацинуудай удамбэрн доро хүдэлһэн соёлшодой ехэ амжалта түйлалтынь мэдээжэ.

Хүдөө ажахын продукци ехээр абахын түлөө дэлгэрһэн бүхэсоюзна социалис мүрысөөнэй долгин орон соогуур эршэдэһээр. Колхоз, совхозууд угтамжын түсэбүүдые абана. Эгээл энэ үедэ хүдөөгэй клуб гээшэ соёл культурын гуламта байхаһаа гадна, социалис мүрысөөнэй штаб болохо зэргэтэй. Хүдөөгэй клубай хүдэлмэрилэгшэд социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые ходо гаргахэн урда ябанаб, хэн гээгдэнэб гэжэ эли тодоор харуулха ёһотой бшуу. Колхозой гэшүүн гү, али совхозой хүдэлмэришэн үдэшэлэн кинодо, концертдэ ерэхэдэ, социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые хаража, ажахынгаа байдал тухай һайн мэдэжэ абаха болоно ха юм. Энэ талаар Мухар-Шэбэрэй аймагай Түгнын, Кабанскын аймагай Шергинскэ соёлой байшангуудай дүй дүршэлые халан һанаар.

Ажалай баатарнууд, түрүүшүүлдэ зорюулагдаһан тусгай үдэшэнүүд хүдөөгэй клубуудта һаянай үнгэргэгдэжэ болонхой. Иимэ үдэшэнүүд хүнүүдые баясуулдаг, урмашуулдаг, түрүүшүүлэй нүхэдтэ һайн һайхан жэшээ болохо үгэдэг байха юм. Тээсгэн Зэдын аймагай Борьёогой совхоздо иимэ үдэшэ болоо һэн. Ажахын түрүү эхэнэрнүүдэй хүндэлэлдэ баярай суглаан үнгэргэгдэжэ, дурасхаалта бэлэгүүд тэдэнэртэ үгтэһэн, магтаал-юрөөл хэлэгдэһэн байна.

Түрүүшүүлдэ, ажалай баатарнуудта зорюулагдаһан иимэ үдэшэнүүдэй үшөө нэгэ һайн талань юуб гэхэдэ, түрүү дүй дүршэл олоной дунда үргэнөөр нэбтэрүүлхэ боломжо эндэ олгогдоно ха юм. Зүгөөр иимэ үдэшэнүүдые һайнаар, зохидоор, хүнэй зүрхэ сэдьхэл баясуулмаар эмхидхэхэ хэрэгтэй ха юм. Энэ хэрэг хадаа клубай хүдэлмэрилэгшын шадабариһаа, эмхидхэхы бэлигһээ дулдыдаха болоно.

Ажалшадай сүлөөтэй сагаа һайнаар, зохидоор үнгэргэхэ талаар хүдөөгэй клубай үүргэ айхабтар ехэ. Соёлой ордоной, клубай галнууд үдэшэндөө хурсаар яларжа, хүнүүдэй дура һанаае ходо татажа байха зэргэтэй. Зэдын аймагай Торини соёлой ордон соо хүн зон ходо олон байдаг. Уран һайханай бүлгэмэйхидэй концерт харахаяа, һонин ном, газетэ, журнал уншахаяа хүнүүд сугларна. Улаан-Үдын аймагай Оронго тосхондохи соёлой ордоной хүдэлмэрилэгшэд энэ талаар мүн лэ магтаалтай. Клубта ерэһэн хүн бүхэн тэндэ миин лэ сүлөөтэй сагаа һалгаажа һуунгүй, өөртөө туһатай, хэрэгтэй юумэндэ оролсохо зэргэтэй, һайнаар, зохидоор амарха ёһотой ха юм. Тиин гэһээш зарим аймагуудай тосхон, һууринуудта клуб хүдэлхэһөө байтагай хэдэн жэлдэ хаагдаад байдаг. Жэшээлхэдэ, Хэжэнгын аймагай Ушхын һууринай клуб заһабарилагдажа эхилһээр хоёр жэл болобо. Тэрэ клуб мүнөөшье болотороо заһабарилагдажа дүүрээдүй. Тиимэһээ ушхайтынхид киношье, концертшье хараха аргагүй байна.

Хүдөөгэй клубуудай хүдэлмэрилэгшэд тэндэ хүдэлжэ байһан агроном, зоотехник, ветеринар, инженер, врачнууд, багшанарай туһаламжа, дэмжэлгые хэрэглэхэ зэргэтэй. Ялангаа заахан һуурин, отделенинүүдтэ байдаг клубуудтай ехэ хабаатай. Хүдөө ажахын мэргэжэлтэ хадаа социалис мүрысөөнэй дүнгүүдые согсолхо, түрүү дүй дүршэлые нэбтэрүүлхэ хэрэгтэ туһалха арга боломжотой. Тиихэдэ багшанар, врачнууд ханын газетэ гаргаха, концертнүүдые табиха хэрэгтэ туһалха байна. Тиимэһээ клубай хүдэлмэрилэгшэд гансаараал хүдэлөө һаа, олониитын хүсэндэ тулгалаагүй һаа, амжалта туйлажа шадахагүй даа.

Клубуудай, соёлой байшангуудай дэргэдэ эмхидхэгдэһэн агитационно-уран һайханай бригадануудай үүргэ ехэ. Ялангаа мүнөө үбэлжэлгын харюусалгатай хаһада эдэ агитбригаданууд холын отара, гүүртэнүүдтэ ошожо, концерт табиха, номуудые тарааха, лекци уншаха, хөөрэлдөө хэхэ зэргэтэй ха юм. Энэ талаар Захааминай, Мухар-Шэбэрэй аймагуудай соёлшод яһала һайн хүдэлнэ. Харин Кабанска, Сэлэнгын, Бэшүүрэй аймагуудай холын зарим отара гүүртынхид автоклуб гээшые һара жэлээршье харагүй.

Табан жэлэй тодорхойлхы, дүрбэдэхи жэл гараһаар хоёр һара болобо. Дүрбэдэхи жэлэй түсэбые амжалтатайгаар дүүргэхэ гэбэл, мүнөөнһөө эхилжэ хүн бүхэн эршэмтэйгээр ажаллаха болоно.

КПСС-эй XXIV съездын түүхэтэ шиидхэбэринүүдые амидрал дээрэнь бэелүүлхэ хэрэгтэ колхоз, совхозуудай партийна комитедүүдэй, партийна эхин организацинуудай шухалтай туһалагшад хэд бэ гэхэдэ, хүдөөгэй клуб, соёлой байшангуудай хүдэлмэрилэгшэд болоно. Ажал хэрэгээр амжалтатай ябаһан ажахын партийна организаци болон клуб, соёлой байшангые үйлэдбэриин нэгэ бригада мэтээр хэрэглэдэг байха юм.

1974 оной социалис уялгануудые, түсэбүүдые амжалтатай дүүргэхэдэнь туһалха, зоригжуулха хэрэг — соёлшодой мүнөөдэрэй нангин зорилго.

Хүдөөгэй клубуудай галнууд хурсаар ялараг лэ!

Бүхы оронуудай пролетаринар, нэгэдэгты!

БУРЯАД ҮНЭН

КПСС-эй Буряадай обкомой, Буряадай АССР-эй Верховно Соведэй, Министрнүүдэй Соведэй орган

Газетэмнай 1921 оной декабриин 21-һээ гарана | № 58 (13547) | 1974 оной мартын 10, воскресени | Сэн 2 мүнгэн

ҺҮ ЕХЭЭР ҺААХЫН ТҮЛӨӨ ТЭМСЭНЭБДИ

Юһэдэхи табан жэлэй тодорхойлхы, дүрбэдэхи жэлые колхозой һаалишад, малшад эршэтэ ажалай охин соогуур угтажа, түрүүшын амжалтануудые туйлаба. Колхознай гүрэндэ һү худалдаха нэгэдэхи кварталай арадай ажахын түсэбые мартын 4-дэ дүүргэээ. Түсэбэй, нэмэлтэ даабариин ёһоор, түрүүшын кварталда 2000 центнер һү гүрэндэ худалдаха байбал, тэрэнээ 2023 центнертэ хүргөө.

Һү һаалиин бүхы гурбан фермын коллективүүд арга боломжонуудаа тооложо үзөөд, һарын дүүрэтэр кварталай түсэбһөө үлүү 900 центнер һү бэлэдхэлэй пунктда оруулха байһанаа мэдүүлээ.

Һү һаалиие нёдондоной энэ үеынхитэй сасуулжа үзэбэл, 45 процентээр ехэ болоно. Үнгэрһэн январь, февраль һаранудта колхозой үнеэн бүриһөө 368 килограмм һүн һаагдаа. Һаалиин фермэнүүдэй хоорондохи мүрысөөндэ Дэдэ-Һутайн фермын коллектив эрхимлэжэ гараа. Эдэнэр хоёр һарада үнеэн бүриһөө 418 килограмм һү һааһан байна. Февраль һарада үнеэн бүриһөө 162 килограмм һү һааха даабаритай байбал, тэрэнээ 203 килограммда хүргөө.

Колхозой түрүү һаалишад бүри ехэ амжалтатай. Һаалишад В. И. Ковалева энэ үедэ үнеэн бүриһөө 540 килограмм, С. И. Назарова—464, М. Е. Антонова—445 килограмм һү һаажа шадаа.

Энэ жэлдэ ажахын һаалишад дунда зэргээр үнеэн бүриһөө 2034 килограмм һү һааха уялга абанхай. Мүнөө колхозой фермэнүүдтэ үдэртөө 42 центнер һүн һаагдажа, 35—36 центнерынь гүрэндэ тушаагдана. Тиигэжэ нёдондонойхиһоо үдэртэ 8—9 центнер һүн ехээр һаагдана.

Ямар аргаар иимэ амжалтанууд туйлагданаб гэхэдэ, һаалишад, малшад даалгагдаһан ажалдаа харюусалга ехэтэйгээр хандана. Һаамхай үнеэдтэ тэжээл хүсэд хүрэхөөр үгтэнэ. Мүнөө үнеэн бүридэ тэжээлэй 9,5 единицын хэмжээнэй хоол эдюулэгдэнэ гэхэ гү, али үдэртэ 20 килограмм силос, 30 килограмм гидролизно аргаар бүйлуулагдаһан һолоомон, һаагдаһан литр һүндэ 300 грамм хүртэхөөр таряа талханай зүйл үгтэнэ.

Колхозой фермэнүүдтэ үдэр бүри 15—20 тонно гидролизно аргаар бүйлуулагдаһан һолоомон бэлдэгдэнэ, мүн спиртын заводһоо 2—3 автомашина бардаа асарагдана. Гадна үнеэн бүридэ сүүдхэдэ килограмм таряа талханай зүйл эдюулэгдэнэ.

Н. ЦЫРЕНДАШИЕВ,
«Знамя Ленина» колхозой түрүүлэгшэ.

Мухар-Шэбэрэй аймаг.

Оролдоһон лэ хонишод урагшатай

Партида, совет арадта КПСС-эй ЦК-гай хандаһан Хандалгада харюу болгон, «Мир» колхозой хонишод 100 эхэ хонин бүриһөө 90-һээ үсөөн бэшэ хурьга абажа түлжүүлхээр шиидэһэн юм. Хэлэһэн үгэеэ хэрэг дээрэнь бэелүүлхын түлөө тэдэнэр үбһэ, һолоомо, зелёнко, өөһэдынгөө хүсөөр малайнгаа байрада зөөжэ абаһан, хашаа хорёогоо дулаалһан байха юм.

Илангаяа колхозой 2-дохи отделениин хонишод түл абалгадаа һайнаар бэлдээ. Тэдэнэр мүнөө 704 хурьга абаад байна. Түрүү хонишод Г. Улзытуев 100 эхэ хонин бүриһөө 105, С. Цымбылов 100-һаа 98 хурьгатай болоод байнхай.

Д. БАДМАЕВ.

Зэдэ.

ЭХЭНЭРНҮҮДЭЙ ҺАЙНДЭР

Москвада баярай суглаан болобо

Һайндэрэй урда тээ, мартын 7-до, ССР Союзай Ехэ театр соо Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэртэ зорюулагдаһан баярай суглаан болобо. Сугларагшад хүндэлэлэй президиумдэ КПСС-эй ЦК-гай Политбюрое ехэ дэбжэлтэтэйгээр һунгаһан байна.

КПСС-эй МГК-гай секретарь Р. Ф. Дементьева баярай суглаа нээхэ зуураа, мартын 8 — Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын үдэртэй дашарамдуулан, совет эхэнэрнүүдые амаршалһан КПСС-эй Центральна Комитедэй амаршалгые соносхоо.

Коммунизм байгуулха хэрэгтэ совет эхэнэрнүүдэй дүүргэдэг үүргые үндэрөөр сэгнэһэнэйнь түлөө, арад зоной аша туһа тухай, эхэнэрнүүд тухай КПСС-эй ЦК-гай Совет правительствын, КПСС-эй ЦК-гай Генеральна секретарь нүхэр Л. И. Брежневэй өөрынь сагүргэлжэ ехэ анхарал оролдолго гаргажа байдагайнь түлөө Москвагай бүхы эхэнэрнүүдэй зүгһөө Р. Ф. Дементьева КПСС-эй Центральна Комитедтэ үнэн зүрхэнэй гүнзэгы баяр баясхалан хүргөө.

Совет эхэнэрнүүдэй комитедэй президиумэй гэшүүн, «Работница» журналай редактор В. Е. Вавилина Эхэнэрнүүдэй уласхоорондын демократическа федерациин үнгэргэдэг бүхы хэмжээ ябуулганuудта эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг совет эхэнэрнүүдэй комитедэй ажал ябуулга тухай хөөрэжэ үгөө. Нийслэл хотын ажалшадай үмэнэһөө Прожекторнэ заводой слесарь, РСФСР-эй Верховно Соведэй депутат В. В. Липинцев һайндэрөөр дашарамдуулан, сугларагшадые халуунаар амаршалаа. Москва шадарай хүдөөгэй эхэнэр ажалшадай зүгһөө Щелковско районой «Память Ильича» колхозой һаалишан, машинаар һү һаалгын мастернуудай бүхэсоюзна дүрбэдэхи конкурсдо илагша А. Н. Буртнева, нийслэл хотын залуушуулай, студентнүүдэй зүгһөө МГУ-гай студентка Елена Алексеева гэгшэд үгэ хэлээ.

Суглаанда хабаадагшад КПСС-эй ЦК-да, СССР-эй Верховно Соведэй Президиумдэ, СССР-эй Министрнүүдэй Соведтэ эльгээхэ амаршалгын бэшэг ехэ дэбжэлтэтэйгээр баталан абаа.

(ТАСС).

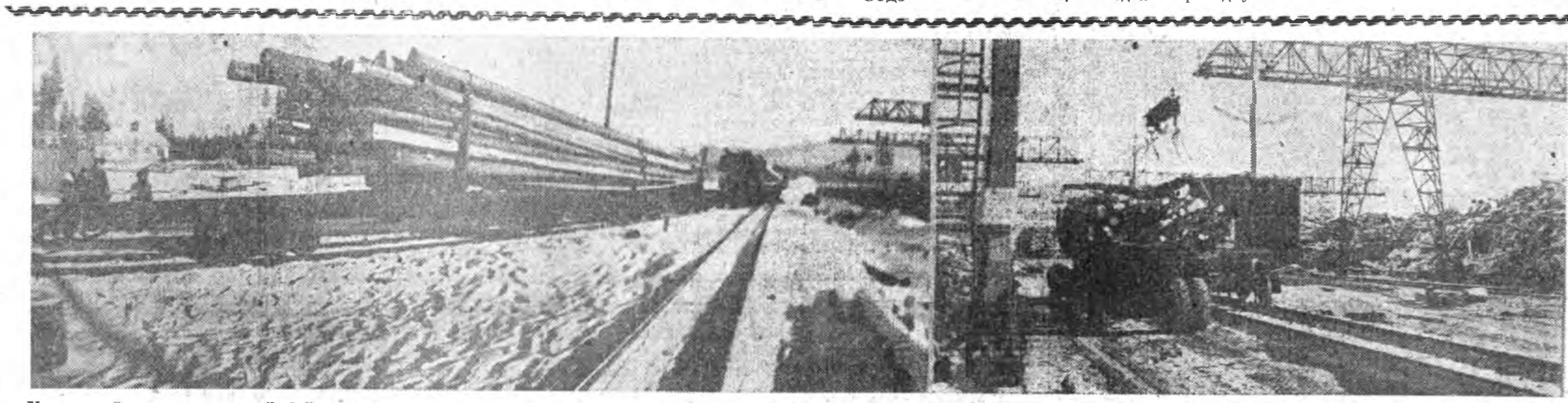

Хандагатайн леспромхоз «Забайкаллес» комбинат соогоо хүсэд оньһожоруулагдаһан томо предприяти гэжэ тоологдодог. Эндэхи ажал хүдэлмэриньшье урагшатай байдаг. Леспромхоз жэгдэ һайнаар хүдэлдэг, модо бэлэдхэлэй, болбосоруултын шэнэ онол арга, түрүү технологи үйлэдбэридөө нэбтэрүүлнэ. Леспромхозой коллектив гүрэнэй түсэб, абаһан социалис уялгануудаа жэл бүхэндэ дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ гээшые нэрэ хүндымнай хэрэг, нангин уялгамнай гэжэ тоолодог.

Модо бэлэдхэлэй, болбосоруулгын шэнэ техникэ, түрүү технологи үргэнөөр хэрэглэдэг энэ леспромхоз СССР-эй ой модоной промышленностиин һуралсалай үйлэдбэриин баазануудай нэгэн болоһон. Оронойманай олон леспромхозуудай түлөөлэгшэд эндэ ерэжэ, түрүү технологи шудалдаг.

Түмэбтэ табан жэлэй тодорхойлхы, дүрбэдэхи жэлэй түрүүшын үдэрнүүдһээ тус леспромхозой хүдэлмэришэд урагшатай һайнаар ажаллажа байнхай.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Хандагатайн леспромхоздо.

ХҮДӨӨ АЖАХЫН ШЭНЖЭЛЭЛ

ЛАЙ ҮБЭЛЖЭЛГЫН ХАРЮУСАЛГАТАЙ ҮЕ

ФЕВРАЛЬ ҺАРЫН ДҮН

…ын адууһа малай …лгын харюусалга ехэ… нэгэ һара — фев… өнгөрөө. Республикын … совхозуудай олон … мэргэжэлтэд, хү… лэгшэд хүдөө ажа… хүдэлмэрилэгшэдэй бү… социалис мүры… оролсожо, малаа һай… үбэлжүүлхын, түл тү… бүтэн бүринөөр томо … малай ашаг … дээшэлүүлхын түлөө … байна.

…рһэн февраль һарада … һү шэмэ дээшэлүүл… ар зарим тэды ам… туйлагдаа. Энэ һара… бүриһөө 147 кило… һүн һаагдаа гэхэ гү, … инхиһаа 10 кило… ар дээшэлээ. Тиигэ… рһэн хоёр һарада … оной энэ үеынхиһөө … центнер һүн ехээр … Энэнь 10 процент … болоно. Февральда … аймагуудта январиин… ээ һүн һаагдаа.

…али дээшэлүүлгээр … ика дотороо социа… үрысөө үүсхэһэн Яруу… аймагай ажахынууд эр… ябана. Эдэнэр үн… хоёр һарада нёдондо… үеынхиһөө 25 про… һү абажа, үнеэн бү… алгаяа 44 килограм… дээшэлүүлээ. Тиигэжэ … гүрэндэ нёдондоной … хиһөө 519 центнер … тушаагаад байна.

… энэ талаар Загарайн, … Хурамхаанай аймагай … ажахынууд амжалта… Загарайн аймагай кол… совхозууд үнгэрһэн … һарада нёдондоной энэ … жэшэхэдэ, үнеэн … 60 килограмм һү … һааһан байна. Энээнэй ашаар гүрэндэ һү худалдалгаяа нёдондонойхиһоо 32 процентээр дээшэлүүлжэ шадаа.

Гүрэндэ һү тушааха кварталай түсэб 80 гаран процент дүүргэһэн ажахынуудай тоодо «Пограничный», Саянай, Дзержинскиин нэрэмжэтэ, «Пригородный», Нарһатын, Гааргын, Хүдэриин совхозууд оролсоно.

Тиигэбэшье һү һааляа доошолуулжа, республикаяа гэдэргэ татажа байһан аймагууд бии. Эдэ аймагуудай тоодо Баргажанай, Прибайкалиин, Баунтын, Ахын аймагууд ороно. Жэшээнь, Баргажанай аймагай ажахынууд үнгэрһэн хоёр һарада үнеэн бүриһөө 15 килограмм һү нёдондонойхиһоо багаар һаажа, гүрэндэ һү худалдаха кварталай түсэб һаял хахадлажа байнхай.

Гүрэндэ һү тушааха кварталай түсэб республикын совхозуудта, илангаяа хони үсхэбэрилдэг совхозуудай трестын харьяата ажахынуудта хангалтагүйгөөр дүүргэгдэнэ. Тэрэшэлэн Хурамхаанай аймагай Ленинэй нэрэмжэтэ, Баргажанай аймагай Хилганын, Уланай колхозууд гүрэндэ һү худалдаха кварталай түсэб хахадлаашьегүй байһаар.

Яахадаа эдэ аймагууд, ажахынууд гээгдэлдэ ороо6 гэхэдэ, эндэ һаамхай малые зүбөөр эдеэлүүлэн харууһалжа бираагүй, мүн нилээд ехэ һүеэ ажахы доторой хэрэгсэлдэ гаргашална. Жэшээнь, Баргажанай аймагай ажахынууд һааһан бүхы һүнэйнгөө аяар 26 процентынь ажахы доторой хэрэгсэлдэ гаргашалжархёо. Иимэр хүү байдал Хурамхаанай, Хэжэнгын, Хориин, Прибайкалиин аймагуудта үзэгдэнэ.

Энэ жэлдэ үхэрнүүдые, гахайнуудые шахан таргалуулжа, гүрэндэ худалдаха хүдэлмэри республикын колхоз, совхозуудта муугаар эмхидхэгдээ. Энэл ушар шалтагаанһаа боложо, үнгэрһэн хоёр һарада республикамнай **гүрэндэ мяха худалдаха** нэгэдэхи кварталай түсэб һаял 60 процент дүүргээд байна. Гүрэндэ мяха тушааха кварталай түсэб орой гурбан аймаг (Түнхэнэй, Баунтын, Хойто-Байгалай) дүүргээд байна. Энэ түсэбөө һаяар дүүргэхэеэ байгшадай тоодо Хориин, Баргажанай, Прибайкалиин аймагууд ороно.

Гүрэндэ мяха тушаалгаар олонхи аймагууд ехэхэн гээгдэлдэ оронхой. Илангаяа Мухар-Шэбэрэй, Хяагтын, Хурамхаанай, Бэшүүрэй аймагууд мяха худалдалгаар гээгдэлтэй, кварталай түсэб миил 22—38 процент дүүргэнхэй.

Февраль һарада республикымнай **шубуушад** урдынхидаал адли амжалтатайгаар ажаллажа гараа. Бүхыдөө 7.772 мянган үндэгэн абтажа, тахяа бүриһөө 3 үндэгэ нёдондонойхиһоо олон суглуулагдаа. Мартын 1-нэй байдалаар гүрэндэ үндэгэ тушааха кварталай түсэб 75 процент дүүргэгдэнхэй. Энэ талаар «Птицепром» трестын харьяата ажахынууд түрүүлжэ ябана. Торнин шубуунай фабрика гүрэндэ үндэгэ тушааха кварталай түсэб һараар урид дүүргээ. Мүн Кабанскын шубуунай фабрика энэ түсэбөө 90 процентдэ хүргөө. Тус трестын бүхы ажахынууд хоёр һарада нёдондоной энэ үеынхиһөө 24 процентээр олон үндэгэ гүрэндөө тушааһан байна.

Зүгөөр гүрэндэ үндэгэ худалдаха түсэбөө Яруунын, Мухар-Шэбэрэй, Баргажанай аймагуудай ажахынууд муугаа дүүргэнэ. Жэшээнь, Мухар-Шэбэрэй аймагай колхоз, совхозууд кварталай түсэбэй ёһоор 277 мянган үндэгэ худалдаха байбал, хоёр һарада тэрэнээ арайхан гэжэ 120 мянганда хүргөө бшуу.

Үнгэрһэн һарада **түл олоор абтаа.** Республика дотор февральда 11.811 тугал, 287.359 хурьган, 13.992 поршоонхо абтаа. Энэмнай январь һарада абтаһанһаа нилээд олон болоно.

Түл түрэсэ олоор, һайнаар абажа байгшадай тоодо Яруунын, Хэжэнгын, Мухар-Шэбэрэй, Хурамхаанай аймагууд ороно. Жэшээнь, Хурамхаанай аймагай ажахынууд энэ жэлдэ нёдондоной түрүүшын хоёр һарынхиһаа 124 тугал олоор абанхай. Яруунын, Хэжэнгын, Түнхэнэй аймагай ажахынууд нёдондоной энэ үеынхиһөө олон хурьгатай. Тиихэдэ хурьгадынь һайнаар түлжүүлэгдэнэ.

Энэ жэлэй үнгэрһэн хоёр һарада республикымнай бүхы аймагууд, гансал Хэжэнгын аймагһаа бэшэниинь, нёдондонойхиһоо олон поршоонхо абаа. Илангаяа Зэдын, Сэлэнгын, Захааминай, Загарайн аймагуудай ажахынууд энэ талаар шалгараа.

Хэды тиимэ байбашье түл түрэсэ олоор гарзалуулагдана. Январь, февраль һаранuудта абтаһан тугалнуудай 9 процентнь, хурьгадай 1 процентнь, поршоонхонуудай 12 процентнь гарзада ороо. Хяагтын аймагай ажахынуудта мал гарзатай. Үнгэрһэн хоёр һарада эндэ 627 үхэр (тэрэ тоодо 228 тугал), 3.567 хонин (тэрэнэй 847-ниинь хурьгад), 1232 гахай (тэрэ тоодо 839 поршоонхо) гарзалһан байна. Тэрэшэлэн Сэлэнгын, Бэшүүрэй, Улаан-Үдын аймагуудай ажахынуудта тугал, буруунууд, хурьгад, түлгэнүүд гарзална.

Тиигэжэ республикын ажахынуудта хоёр һарын туршада нёдондоной энэ үеынхиһөө 6 процентээр олон үхэр, 3 процентээр олон хонид гарзалһан байха юм. Энэ тон һанаа зоборитой. Юуб гэхэдэ, колхоз, совхозуудай малшадые хабарай хагсуутай, хүндэ һаранууд угтажа байна. Тиимэһээ гүүртэ, отара бүхэндэ анхарал ехээр табижа, үбэлжэлгын дутагдалнуудые дары усадхаха хэмжээнүүдые ажахынуудай мэргэжэлтэд, хүтэлбэрилэгшэд абаха болоно.

Мартын 1-нэй байдалаар республикын колхоз, совхозуудта малай тэжээл нёдондоной энэ үеынхиһөө нилээд ехэ: таряа талханай зүйл хоёр дахин, тэжээлэй корнеплодууд гурба дахин, сенаж хоёр дахин шахуу ехэ үлөөд байна. Эдэ бүхые тэжээлэй единицэдэ оруулжа тоолоходо, нёдондоной энэ үеынхиһөө хоёр дахин шахуу ехэ болоно. Тиимэһээ адууһа малай харууһалга, эдеэлүүлгые саашадань һайжаруулбал, үбэлжэлгээ эмхитэйгээр үнгэргэхэ арга бии.

ТҮНХЭНЭЙ АЙМАГТА

МЯХАН — ТҮСЭБҺӨӨ ҮЛҮҮГЭЭР

Юһэдэхи табан жэлэй тодорхойлхы, дүрбэдэхи жэлые аймагай ажахынууд яһала һайнаар эхилээд, нёдондо жэлэйнгээ, амжалта арьбадхахаар эрмэлзэн ажаллана. Илангаяа гүрэндэ мяха худалдаха хэрэг урагшатай. Аймаг бүхыдөө 4270 центнер мяха худалдаха даабаритай байбал, мүнөө үедэ 4714 центнер худалдаад байнхай. Иигэжэ нэгэдэхи кварталай түсэб 110 процент дүүргэгдээ.

Гүрэндэ мяха худалдаха түсэбөө нилээд үлүүлэн дүүргэһэн ажахынууд эндэ олон. Жэшээлхэдэ, «Маяк», «Сибиряк» колхозууд мяха тушаалгаар гүрэнэй даабари 177 процентдэ хүргөө. Тиихэдэ «Восточные Саяны» колхоз 160 процент дүүргээ.

ХУРЬГАД ОЛООР АБТАНА

Аймагай колхоз, совхозуудай хонишод партида, совет арадта КПСС-эй ЦК-гай хандаһан Хандалгатай танилсаад байхадаа, байгша ондо 15000 хурьга абажа түлжүүлхээр хараалһан юм. Һүүлэй мэдээгээр аймаг дотор бүхыдөө 10.000 гаран хурьган абтаад, һайнаар түлжүүлэгдэжэ байна. Хонид олоороо хурьгалжа үргэлжэлһөөр. Удангүй хабарай һаранuудта үшөө 2400 хурьгад абтахаар хүлеэгдэнэ.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхоздо түл абалгын халуун хаһа дүүрэнтээ. Эндэ зуун эхэ хонин бүриһөө 98 хурьган абтаад, гарзагүйгөөр түлжүүлэгдэнэ. Ажахын түрүү хонишод Г. Г. Шойбонов, Г. Ц. Шойбонов гэгшэд 100 эхэ хонин бүриһөө 100, зуу гаран хурьга абаа. Эндэхи долоон отарын хонишод зуутанай тоодо оронхой.

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой хонишодой 100 эхэ хонин бүриһөө 100 хурьга абажа, гарзагүйгөөр түлжүүлхэ гэһэн социалис уялгаяа нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ байһаниинь дамжаггүй.

В. СЕРЕБРЕННИКОВ,
аймгүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин начальник.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

СССР-эй ХҮНГЭН ПРОМЫШЛЕННОСТИИН МИНИСТЕРСТВЫН ПРЕДПРИЯТИНУУД БОЛОН ЭМХИ ЗУРГААНУУДАЙ ХҮДЭЛМЭРИШЭД БА ИНЖЕНЕРНО-ТЕХНИЧЕСКЭ ХҮДЭЛМЭРИЛЭГШЭДЫЕ СССР-эй ОРДЕН МЕДАЛЬНУУДААР ШАГНАХА ТУХАЙ

1973 оной түсэб ба абаһан социалис уялгануудаа дүүргэхэ, үлүүлэн дүүргэхэ хэрэгтэ амжалта туйлаһанайнь түлөө иимэ хүнүүдые шагнаха:

БУРЯАДАЙ АССР-һээ
АЖАЛАЙ УЛААН ТУГАЙ ОРДЕНООР

Бабушкина Любовь Антоновнае — Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын главна инженер.

Гриф Александра Ивановнае — Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын бүд нэхэгшэ.

Етнаев Макар Егоровичые — Улаан-Үдын ноохо угаадаг фабрикын хүдэлмэришэн.

Полянская Александра Георгиевна — Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын хүдэлмэришэн.

Шиганов Виталий Ивановичые — Улаан-Үдын ноохо угаадаг фабрикын директор.

«ХҮНДЭЛЭЛЭЙ ТЭМДЭГ» ОРДЕНООР

Агалова Вилия Алсантьевнае — Улаан-Үдын ноохо угаадаг фабрикын профсоюзай фабкомой түрүүлэгшэ.

Бурдуковская Дарья Петровнае — Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын хүдэлмэришэн.

Ванданов Владимир Аюшеевичые — Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын слесарь-заһабарилагша.

Дмитриева Валентина Филипповнае — Улаан-Үдын ноохо угаадаг фабрикын ноохо илгагша.

Кошкарева Надежда Никитичнае — Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын бүд нэхэгшэ.

Попова Нэлли Степановнае — Улаан-Үдын ноохо угаадаг фабрикын мастер.

Раднаева Чимит Найдановнае — Улаан-Үдын ноохо угаадаг фабрикын ноохо илгагша.

«АЖАЛАЙ ГАБЬЯАГАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Беляева Антонина Андреевнае — Улаан-Үдын ноохо угаадаг фабрикын ноохо угаагша.

Глушкова Лидия Никитичнае — Улаан-Үдын ноохо угаадаг фабрикын ноохо илгагша.

Кудрявцева Александра Дмитриевнае — Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын ноохо ээрэгшэ.

«АЖАЛДАА ШАЛГАРҺАНАЙ ТҮЛӨӨ» МЕДАЛЯАР

Быков Мирон Михайловичые — Улаан-Үдын ноохо угаадаг фабрикын хүдэлмэрилэгшэ.

Кузнецова Александра Михайловнае — Буряадай АССР-эй 25 желей ойн нэрэмжэтэ Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын хүдэлмэрилэгшэ.

Ленкова Валентина Федосеевнае — Буряадай АССР-эй 25 жэлэй ойн нэрэмжэтэ Улаан-Үдын нарин сэмбын фабрикын ноохо ээрэгшэ.

Чекан Ольга Алексеевнае — Улаан-Үдын ноохо угаадаг фабрикын ноохо илгагша.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ Н. ПОДГОРНЫЙ.
СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1974 оной февралиин 20.

ШЭНЭ ГАЗАР ХАХАЛҺААР ХХ ЖЭЛ

ТАРЯАН — БАЯЛИГАЙ ЭХИН

Эдэ үдэрнүүдтэ Буряад ороной ажалшад бүхы совет арадтаяа хамта шэнэ газар ашаглаһаар 20 жэлэй ойе тэмдэглэжэ байна. Манай Коммунис партиин заабаряар захагүй үргэн Казахстанай, Алтайн талада, тэрэ тоодо манайшье республикада совет хүнүүдэй хүсөөр тон ехэ шэнэ газар элдүүрилэгдэжэ, арад зоной аша туһада хэрэглэгдээ гэжэ бидэнэр энэ хорин жэлэй үнгэрөөд байхада омогорхолтойгоор харанабди. Хооһон байһан талада шэниисын далай долгилоо, шэнэ-шэнэ тосхон, һууринууд мүндэлөө, дардам харгынууд татагдаа.

Шэнэ газар ашаглалгада манай колхозойшье таряашад хубитаяа оруулаа гэжэ хэлэхэдэ болохо. Хорин жэлэй урда тээ Ноёхоной газар дайда ямар байгааб? Хубхай хуудам тала шэбээгэнээр эзэлэгдэжэ, һалхи жабараар хайруулжа, байгаа бшуу. Энэ үргэн дэлгэр нютагта оройдоо 4.200 гектар газар хахалагдагша һэн. Мүнөө колхознай Сэлэнгын голой эгээл үрэжэлтэ баян газартай ажахы болоод, аймаг дотор абтадаг таряанай 50—60 процентыень ургуулдаг болонхой.

Эдэ жэлнүүдтэ колхоздомнай 8500 гектар шэнэ, бор[о] [г]азар хахалагдаа һэн. Тиигэжэ урдынхида о[р]бол, 13 дахин ехэ ороoһо таряан абтадаг болоо, таряалангай ургаса хоёр дахин дээшэлээ.

Дурасхаалта 1954 ондо шэнэ, боро газар элдүүрилхэ тухай партиин Центральна Комитедэй уряа манай заха холын Ноёхон нютагта хүндэтэйгөөр угтагдаа бэлэй. Республикын болон аймагай партийна, советскэ органуудай хүтэлбэреэр ажахы доторoo хахалагдажа боломоор газараа шэлэжэ ороо һэмди. Агрономуудай, колхозой таряашадай хүсөөр, тэрэ үедэ байһан Сүхын МТС-эй механизаторнуудай оролдолгоор гансахан 1954 ондо 3872 гектар шэнэ. боро газар хахалагдаһан байна. Эндэ бригадир-комсомолец Владимир Мансоруновай хүтэлбэрилдэг Сүхын МТС-эй 7-дохи тракторна бригадын механизаторнуудай аша габьяа ехэ. Энэ түрүү тракторна бригада, хожомоо «шэнэ газарай ударна бригада» гэжэ алдаршаһан коллектив дотор үсэд шанга зоригтой, шадабаритай бэрхэ ажалаараа шалгарһан механизаторнууд олон байгаа. Тэрэ тоодо манай колхозой **трактористнууд Даша-Дондок Дылыков, Бабасан Тулосонов, Долгоржап Дашиева, Михаил Болохоев, Батомунко Мункуев, Петр Гылыков, Зэгбэ Санжиев** гэгшэд оролсоно. Хорин жэлэй урда тээ Улаан-Үдын авиационно заводһоо эльгээгдэһэн залуу хүдэлмэрчэн Зэгбэ Санжиев комсомолой путевкоор ерээд, манай колхозой залуу механизаторнуудтай хамта Ноёхоной шэнэ газар хахалалсаһан намтартай. Манай үрэжэлтэ баян дайда тэрээндэ һайшаагдажа, эндээ нютагжаһан юм. Мүнөө энэмнай колхозой эрхим механизаторай тоодо ябана. Мүн шэнэ газар ашаглалгада нютагаймнай ажалша бэрхэ зон — **Бато-Сүхэ Дылыков, Дамдин Будадоржиев, Гармажап Цыренжапов, Долгор-Еши Бадмаев, Хубисхал Васильев, Будажап Батуев, Дугаржап Жимбеев, Ринчин Эрдынеев, Даша Будажапов болон бусад шалгаржа** гарбаһан байна. Эдэнэр шэнэ газар элдүүрилгын эхэ түрын түрэн удха шанартай байные ойлгожо, үсэд нэтэрүүгээр, оролдосотойгоор ажаллажа, шэнэ газар һайн шанартайгаар, түргэнөөр хахалха хэрэгтэ бүхы хүсэеэ элсүүлээ һэн. Эдэнэрэй нэрэ манай колхозой түүхэдэ хэзээдэшье мартагдахагүй. Эдэнэрэйл хүсөөр Мэргээстын, Ухаа-Үбэрэй, Залаагай, Табхарай. Модон Захын. Хэлго-Дэбын, Цорооной тала алтан таряагаар долгилдог болоо ха юм.

Колхозой таряашадай газараа зүбөөр хэрэглэхэ гэжэ оролдоһоной ашаар **ороoһото ургамалнуудай тарилга 12500 гектараар үргэдхэгдэжэ, 80 мянган центнер таряан нэмэжэ абтадаг болоо һэн** гэжэ онсолон тэмдэглэхэ хүсэлтэйб.

Ороoһо таряанай ургаса дээшэлүүлхэ талаар бидэнэр наймадахи табан жэлдэ нилээд амжалта туйлаабди. Үнгэрэгшэ табан жэлэй туршада бүхыдөө 362.220 центнер ороoһон абтаа гэхэ гү, али дунда зэргээр жэлдээ гектарай 10,1 центнер ургаса хуряагдаһан байха юм. Центнер ороoһоной өөрын үнэ сэн 6,07 түхэриг болоо. **Наймадахи табан жэлдэ гүрэндөө таряа худалдажа. 1.625.661 түхэриг оруулһан гэхэ гү, али сэбэр олзомнай 1.030.421 түхэриг болоо һэн.**

Ороoһо таряа болон бусад продукци абалгада туйлагдаһан амжалтанууд нэн түрүүн колхознигууд болон мэргэжэлтэдэй шударгы бэрхээр ажаллаһанай, колхозой партийна организациин, правлениин ябуулһан политическэ болон эмхидхэлэй ехэ хүдэлмэриин аша үрэ мүн.

Тэрэшэлэн энэмнай хүдөө ажахые материально-техническэ талаар һайса хангадаг болоһоной, хүтэлбэрилгэдөө экономическа аргануудые хэрэглэһэнэй үрэ гээшэ гэжэ ойлгогдоно. Юуб гэхэдэ, тэрэ **1954 ондо таряалан дээрэмнай 21 трактор хүдэлгэгдэдэг байһанаа, мүнөө 67 трактор** (32 гэнжэтэ, 35 мөөртэй) бии. **Таряа хуряадаг комбайнууд мүн лэ гурба дахин олон болонхой.** Һүүлэй жэлнүүдтэ бүтээсэ ехэтэй «Сибиряк» комбайнууд, «К-700» түхэлэй хүсэтэ тракторнууд абтана. Энээнэй ашаар хабарай тарилгын, ургаса хуряалгын болзор нилээд хороогдоо. Мүн жэлһээ жэл бүри минеральна үтэгжүүлгэнүүд ехээр абтадаг боложо байһаниинь һайшаалтай.

Тэрэшэлэн газар таряалангаа һайнаар эрхилдэг боложо байһанай, ороoһото ургамалнуудай тарилгые үргэдхэһэнэй, ургаса ехэтэй сортнуудые хэрэглэһэнэй, эндэхи хүдэлмэриие үргэлжэдэнь оньһожоруулһанай аша үрэ таряалангай ургасые дээшэлүүлгэдэ горитой нүлөөлһэн байха юм.

Эдэ бүгэдэ таряашадые баярлуулна, шэнэ амжалтада зоригжуулна. Энээниие үнгэрэгшэ жэлэй ажал хэрэгүүд гэршэлжэ үгэнэ. Нёдондо намар хура бороо ехээр орожо, ургаса хуряалгада хэды ехэ һаад тодхор хүргөөшье һаань. манай механизаторнууд, таряашад шэн зоригтойгоор ажаллажа гараа. Манай түрүү комбайнернууд Бадма Лудупов, Анатолий Балданов, Фагат Салимзянов, Петр Гылыков, Сергей Эрдынеев, Гомбожап Рабданов болон бусад мэргэжэл шадабари ехэтэй. ажалша бэрхэнүүд байһанаа харуулаа. Энэ ехэ, хүндэшье мүрысөөндэ манай үнинэй механизатор Бадма Чойдонович Лудупов аймаг соогоо эрхимлэжэ, «Алтан залаа» гэһэн дамжуулгын шагналда хүртөө һэн.

Коммунист Петр Гылыков тухай һайшаалтай олон юумэ хэлэхээр. Энэмнай залуухан тракторист байхадаа шэнэ газар хахалалсаһан юм. Мүнөө Петр Лубсандоржиевич республикын габьяата механизатор, һүүлэй 15 жэлдэ колхозой тракторно-таряан ажалай бригадые хүтэлбэрилжэ ябана. Үнгэрэгшэ жэлэй дүнгөөр энэ бригадада аймагай дамжуулгын «Алтан плуг» барюулагдаа. Иигэжэ ажалынь ходо урагшатай ябана бшуу.

Юһэдэхи табан жэлдэшье ороoһо таряан дээшэлжэ үргэлжэлһөөр. Жэшээнь, 1971 ондо 74.774 центнер, 1972 ондо—54.000, 1973 ондо — 55.171 центнер таряан абтаа. Иигэжэ һүүлэй ган гасуур жэлнүүдтэшье таряан ехээр абтажа, ниитын адууһа малда тэжээл горитой бэлэдхэгдэһэн байха юм.

Шэнэ газар ашаглаһанай хүсөөр мал ажалнай өөдөө гараа гээшэ. Хэрбээ 1953 ондо колхоздоо 1227 үхэртэй байгаа һаа, мүнөө 1869 болоо, хонидой тоо гурба дахин, гахай найма дахин олошороо.

Энэ үедэ ороoһо таряа гүрэндэ худалдалга 731-һээ 8046 центнертэ, мяхан—1051-һээ 4201 центнертэ, һүн—2927-һоо 11.209 центнертэ. нооһон—166-һаа 938 центнертэ хүргэгдөө.

Шэнэ газар ашаглаһаар хорин жэлэй үнгэрөөд, ажахыдаа эды шэнээн алхамуудые хээд байхадаа элдэб бодолнууд ухаанда ороно: газараа үрэжэл ехэтэй болгохын түлөө бүхы юумэн хэгдээ гээшэ гү? Үгыл даа. Юун үшөө дуталданаб?

Нэн түрүүн шэнэ газар хахалһан хуушанай механизаторнуудта шадабаритай бэрхэ шэнэ халаан хэрэгтэй. Колхозой правлени, партком энэ хэрэгтэ һүүлэй жэлнүүдтэ анхаралаа горитой хандуулһан байна. Тиигэбэшье ажахыдамнай саг үргэлжэ олошоржо байгаа техникэ механизаторнууд дуталдана. Тэрэ саанаа мүнөө ажалладаг механизаторнуудай хахадынь 25—30 наһаяа үнгэргэһэн зон.

Хэды тиимэ байбашье, залуу халаан урган гаража байна. Хүдөө ажахын институт болон техникумүүдтэ манай колхозой 15 хүбүүд, басагад һурана. Нютагаймнай дунда һургуулиин 9-дэхи, 10-дахи классуудай һурагшад бүхыдөө механизаторай мэргэжэл шудална. Гадна колхозоймнай залуушуул, бүхы мэргэжэлтэд механизаторай бүгэдэ ниитын һуралсалда хабаадана. «Хүдөөдэ байнаш—техникэ шудала» гэһэн уряа доро тэдэнэр һурана. Манай залуушуулай энэ эдэбхи үүсхэл аймагай, республикын бусад ажахынуудта дэмжэгдэжэ байна.

Хүдөө ажахын үйлэдбэриие ашаг үрэ ехэтэй болгохын тула гол баялигаа — газараа зүбөөр ашаглаха, гектар бүриһөөнь ехэ продукци абаха зорилго табигдана. Энээн тухай КПСС-эй ЦК-гай партида, совет арадта хандаһан Хандалга дотор хэлэгдэнхэй. Партиингаа уряада харюу болгон, техникээ бүтээсэ ехэтэйгээр хүдэлгэжэ, агротехникэ наринаар баримталжа. ажахыдаа бии байгаа бүхы арга боломжонуудые хэрэглэжэ, 1974 ондо таряалан, сабшалангай ургаса дээшэлүүлхэ гээшэ механизаторнуудай мүнөөдэрэй дайшалхы хэрэг болоно.

Шэнэ газар хахалһанһаа хойшо үнгэрһэн хорин жэлэй туршада ороoһо таряа ехээр ургуулха талаар туйлаһан амжалтамнай хараатай. Тиигэбэшье элдүүриингээ бүхы газарые хүсэд һайнаар хэрэглэнэбди гэжэ хэлэхын аргагүй. Саашадаашье ургасаяа дээшэлүүлхэ, ороoһо таряа ехээр абаха гэжэ оролдохо байнабди. Таряан гээшэ баялигаймнай эхин гэжэ бидэнэр һайса ойлгонобди, Ноёхоной таряашад урдаа байһан зорилгонуудаа амжалтатайгаар бэелүүлжэ шадаха.

П. ХАЙДАПОВ,
Сэлэнгын аймагай XX партсъездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

Василий Бардымович Ботороев 37 жэлэй туршада автомашина жолоодоо. Тэрэ ажалайнгаа намтар трактористаар эхилһэн. Тиин 1970 он болотор таһалгаряагүй машина жолоодоһон байна. Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайнай жэлнүүдтэ тэрэ Прибалтийска фронтын хүшэр харгыгаар сэрэгшэдые, буугай һомо, хубсаһа хунар, эдеэ хоол нилээдгүй зөөһэн байха. Илалтын һүүлээр түрэл нютагтаа ерэжэ, ажаллажа эхилээ. Ботороевой машинаараа ябаагүй харгы Буряад орон доторнай үгы шахуу юм.

Олон жэлэй туршада жолоошоноор ажаллажа, баян дүй дүршэлтэй болоһон юм. Хүндэлэлэй грамотануудта болон бусад шагналда олон удаа хүртэһэн байна.

В. Б. Ботороев 1970 ондо пенсидэ гарабашье. «Бурятцелинстрой» трестын автобазада шалгагша механигаар ажаллаһаар.

Н. ВТЮРИН.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Василий Бардымович Ботороев.

Авторай фото.

ТҮРҮҮШҮҮЛЭЙ НЭГЭН

Зунай халуун, үбэлэй хүйтэн гэлтэгүй нара һалхинда сохюулжа, хүрилшэһэн шарайтай үнинэй механизатор Юрий Петрович Туршиновые мэдэхэгүй хүн Сорог тосхондо (Ахын аймаг) хомор байха.

Дүршэлтэй энэ механизатор олон жэлдэ трактор машинануудые жолоодожо, «50 лет Октября» колхозойнгоо түрүү механизаторнуудай нэгэн болонхой.

Ямар нэгэн харюусалгатай ажалай гарахада, колхозой хүтэлбэрилэгшэд Юрий Петровичто хандадаг байна. Жэшээнь, Сорогһоо Боксон ороход харгые заһабарилха гэһэн харюусалгатай даабари колхозой правлениһээ абажа, тэрэнээ хүсэндэнь хүргэһэн юм.

Жэл бүри үбэлэй хүйтэнэй газаа орожо ерэхэдэ Сорог тосхоной ута гонзогор гараж соо машина, тракторнууд жэрылгэн табигдажа, заһабарилгын халуун хүдэлмэри эхилдэг байна. Заһабарилагшадай дунда Юрий Петровичыешье хаража болохо юм. Дүршэлтэй энэ механизатор даажа абаһан трактораа эзэн ёһоор, наринаар заһабарилдаг. Нүхэр Туршинов гансал трактораа хараад ябадаггүй, мүн ондоо харюусалгатай даабаринуудые дүүргэлсэдэг юм. Электро-гагнууршанай ажалые үнэн зүрхэнһөө, ханамжатайгаар хэдэг.

Юрий Петровичой хэһэн ажал колхозой правлениин, парткомой зүгһөө үндэрөөр сэгнэгдэжэ, магтаал, хайрада хүртэжэ байдаг. Дүршэлтэй энэ механизатор ажаллаһан үе соогоо колхозой правлениин, парткомой, КПСС-эй Ахын райкомой, аймагай Соведэй гүйсэдкомой зүгһөө үнэтэ бэлэгүүдээр, Хүндэлэлэй грамотануудаар нэгэнтэ бэшэ шагнагданхай.

Д. ДУГАРОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: Ю. П. Туршинов.

Авторай фото.

ОРДЕНТО МЕХАНИЗАТОРАЙ ХҮСЭЛ

Энэ хүниие би үнинэй танихаб. Ажал дээрэнь ходо уулзажа хөөрэлдэдэг байгааб. Долоон жэлэй саада тээ һэн. Зунай аяма халуун үдэр. Июлиин хурса наранай элшэдэ гам хайрагүйгөөр шаруулһан газар улаан тооһоор үрхирнэ. Иланхая огородой эдеэ ургуулагшадта хэсүүхэн саг тохёолдоод байгаа. Тэдэнэр помидор, үгэрсэ, капуста, морхооб тэрэ жэлдэ хэзээ хэзээнэйхиһээ ехээр тарихаһаа гадна, анхан түрүүшынхеэ шэнэ ургамал — куузику ургуулхаар шиидэбэ. Огородшодой даажа абаһан бүхы газар 25 гектар эзэлһэн юм. Энэ газарые үдэр бүхэндэ уһалха хэрэгтэй һэн.

Хэдэн жэлэй туршада таһалгаряагүй «Беларусь» тракторта хүдэлһэн дүй дүршэлтэй механизатор Иван Ефимович Бояркинда энэ харюусалгатай хүдэлмэри даалгагдаба. Тэрэ уһа сасадаг оньһон түхеэрэлгэ трактортаа шагтагалжа, түрүүшынхеэ поли дээрэ гараба. Үүр хираанһаа үдэшын харанхы болотор поли дээрэһээ бусадаггүй һэн. Тэрэ 25—30 минута болоод лэ участогаа һэлгэжэ байгаад, үнжэгэн зөөлэхэн ургамалай садатарынь ундалуулдаг бэлэй. Иигэжэ уһалагшадайнгаа үсэд нэтэрүүгээр ажаллаһанай ашаар огородшод ган гасуурай тохёолдоһон. 1967 ондо яһала ургаса хуряаһан байна.

Тэрэл жэлэй намар овощ хуряажа байха үедэнь Ивалгын огородшодой бригадир Анна Будаевна Дымбрыноватай уулзажа хөөрэлдэһэнөө мүнөө элеэр һанаһаб.

— Бояркин ажалша бэрхэ хүн даа. Даажа абаһан хэрэгээ яб байса хээдхидэг. Харууһалжа, уһалжа ургуулһан помидорыень харана гүт? Томонууд, Эдеэшэжэ улайһан. ёһотойл эзэн хүнэй гараар ургуулһан гээд хараһаар мэдэхээр, — гэжэ бригадир хэлээ бэлэй.

Иван Ефимович үнэн сэхэ оролдосотой ажалаараа сугтаа хүдэлдэг хүнүүдэйнгээ магтаалда хүртөө бшуу, Иигэжэ зон нүхэдтөө хүндэтэй болоһон механизатор мүнөө хартаабха ургуулдаг оньһожоруулагдамал звеное даагшаар гурбадахи жэлээ хүдэлнэ. Энээнэй урда тээ ажахын отделени бүхэндэ багахан талмайнуудта хартаабха таригдадаг байгаа. Тиихэдээ нэгэ бүлэг хүнүүд хабартаа хартаабха һуулгадаг, нүгөөдэ бүлэг зон зундаа зурууд хоорондын элдүүрилгэ хэдэг, гурбадахи бүлэг хүнүүд намартаа ургаса хуряадаг байгаа. Нэгэ үгөөр хэлэхэдэ, хартаабха һайнаар ургуулхын түлөө харюусаха эзэн байгаагүй. Тиимэһээ газар, техникэ, үтэгжүүлгэ ёһотой һайнаар хэрэглэгдэдэггүй, ургаса тон багаар абтадаг байгаа һааб даа.

Хартаабха ургуулдаг оньһожоруулагдамал звено эмхидхэхэ шухала болобо. Танюуһатай газар, техникэ, хэрэгсэл звенодо даалгажа үгэһэн, саг үргэлжэ хүдэлхэ хүнүүдые шэлэжэ табиһан, түсэбтэ даабари дүүргэһэнэй, үлүүлэн дүүргэһэнэй түлөө урмашуулагдаха тодорхой хэмжээ ябуулганууд хараалагдаһан байха юм. И. Е. Бояркин, хоёрдохи тракторист В. Генинов, мүн 5—6 эхэнэр энэ звенодо хүдэлхөөр эльгээгдэбэ. Гансал хартаабха һуулгаха, малтаха халуун хаһын үедэ механизаторнуудые нэмэжэ хүдэлгэдэг бэлэй.

Үнгэрэгшэ жэлдэ сагай уларилай хэршье таагүй муу байгаа һаа, хартаабхашадай звено амжалта туйлажа, эмхи һайнтай, ажалша бэрхэ байһанаа харуулаа. Тэдэнэр хартаабха тариһан 160 гектар газарайнгаа га бүриһөө 163 центнер ургаса ургуулаа. Зарим участогуудһаа үшөөшье баян ургаса хуряаһан байха юм. Жэшээлхэдэ, Зубай гэжэ газарай 49 гектарай тарилгын га бүриһөө дунда зэргээ 211 центнер хартаабха малтажа абаа. Иигэжэ түсэбтэ табан жэлэй шиидхэхы гурбадахи жэлдэ ажалдаа амжалта туйлаһанайнгаа түлөө звеное даагша И. Е. Бояркин Ажалай Улаан Тугай орденоор шагнагдаһан байна.

— Нёдондо туйлаһан үрэ дүмнай үшөө ехэ амжалтада зоригжуулна. Бидэнэр гансашье баян ургаса ургуулха ёһотой бэшэбди. Ургуулһан монсогоршье хартаабха газартань үлөөнгүй, малтаха уялгатайбди. Бидэнэрэй ажалда тохёолдодог дутуу дундануудые нюугаадшье ялайб. Сэхынь хэлэхэдэ, хартаабха малтахадаа ехээр гээнэбди, үбэлдөө гутаанабди. Ургуулһан ургасаяа гээлтэгүйгөөр хуряажа абаха гэхэдэ маанадта даалгагдаһан хартаабха малтадаг дүрбэн комбайнаар хүшэ хүрэнэгүй. Монсогоршье хартаабха газартань үлөөхэгүй гээ һаа, үшөө 7—8 комбайн хэрэгтэй. Хартаабха малтадаг машинатай байхаһаа гадна, тэрэниие хатаадаг һарабаша хэхэ, томо жэжээрнь илгаха оньһожоруулагдамал пункт бариха шухала. Иигэжэ шииг нойтонһоо хамгаалха. тэндэнь илгаад хадагалха аргатай болохо байнабди, — гэжэ звеное даагша хөөрэнэ.

Иван Ефимовичэй иигэжэ хэлэхэ, һанахань зүб. Хартаабха малтадаг комбайн бүтээсэ багатай байна. 160 гаран гектар газарай хартаабха дүрбэн комбайнаар гээлтэ хоролтогүйгөөр, саг болзортонь малтажа үрдихэ бэрхэтэй хэрэг. Тиимэһээ гараараа малтаха баатай боложо, ургаса ехэ гээлтэдэ ороно. энэ хүдэлмэри унжагайруулагдана.

«1974 ондо газар таряалангай, мал ажалай продуктнуудые ехээр абахын, бэлэдхэхын түлөө хүдөө ажахын хүдэлмэрилэгшэдэй бүхэсоюзна социалис мүрысөөн тухай» КПСС-эй, ЦК-гай, СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй, ВЦСПС-эй, ВЛКСМ-эй ЦК-гай тогтоолые хартаабхашадай звеногойхид гүнзэгыгөөр шудалаа.

— Ехэл саг соогоо гараһан тогтоол. Хүдөө ажахын ургамалнуудай ургаса дээшэлүүлхэ, ороoһо таряа ехээр хуряажа абаха гээшэ социалис мүрысөөнэй гол һудаһаниинь болоно. Бидэнэр. Ивалгын ОПХ-гай хартаабхашад. баян ургаса абахын, түсэбтэ табан жэлэй тодорхойлхы жэлдэ шэнэ хүсэтэйгөөр дэлгэрһэн бүгэдэ арадай хүдэлөөндэ эдэбхитэйгээр хабаадалсажа, һайнаар ажаллаха байнабди, — гэжэ хартаабхашад мэдүүлнэ.

Тус коллектив бүхэсоюзна социалис мүрысөөндэ оролсоходоо 120 гектарай тус бүриһөө 170 центнер, тиихэдэ 50 гектар талмайн га бүриһөө 200 центнер хартаабха малтажа абахабди гэжэ үгэеэ үгөө.

Энэ зорилгоёо нэрэтэй түрэтэйгөөр бэелүүлхэ гээшэ орденто механизаторай хүсэл эрмэлзэл, нангин уялгань болоно. Хэлэһэн үгэеэ хэрэг дээрэнь бэелүүлхын тулада хабарайнгаа тариглын халуун хаһада мүнөөнһөө бэлдэжэ эхилэбэ. Тэдэнэр хартаабха һуулгаха газартаа нак шэбхэ зөөнэ, минеральна үтэгжүүлгэ оруулна, үрэһэеэ сэбэрлэнэ, илгана, машина техникээ заһабарилна. Ажал хүдэлмэритэйнь танилсаад байхадаа, тодорхойлхы жэлдэ хартаабхашадай һанаһандаа хүрэжэ, амжалта туйлаха байһандань, этигэн найдамаар.

А. НАГАСЛАЕВ.

ГУРБАН ҮДЭР СОО—2250

Хони олоор үсхэбэрилдэг «Октябрьский» совхоз энэ жэлдэ 14600 хурьга абажа түлжүүлхэ түсэбтэй. Тиин түл абалгын харюусалгатай хаһада совхозой коллектив хэзээ хэзээнэйхиһээ һайнаар бэлдэһэн байна.

Эхэ хонидой отарануудта хэрэгтэй бүхы юумэн хүсэлдүүлэгдээ. Түл абаха үедэ хэрэгтэй болохо тэжээл зөөгдөө, хонидой байра соо хурьгадай доро дэбдихэ юумэн бүрин бэлдэгдээ. Отара бүхэндэ ажаллаха хурьгашадшье томилогдоо. Энэ хүдэлмэридэ совхозой механизаторнууд, алба хаагшад, гэрэй эзэн эхэнэрнүүд хабаадуулагдана. Улаан-Үдэ хотын Железнодорожно районһоо 10 хүдэлмэришэд туһалхаяа ерэнхэй.

Мартын эхинһээ хурьгадшье олоороо адхаржа захалаа. Түрүүшын гурбан үдэртэ эндэ 2250 хурьган абтаа.

Партида, совет арадта КПСС-эй ЦК-гай хандаһан Хандалгатай танилсаһан совхозой хонишод энэ ехэ хүдэлмэреэ эдэбхи үүсхэлтэйгээр угтаба. Ажахын түрүү хонишод Дамдин Лубсанов, Лубсан Гургумов, Цыбан Дашеев, Михаил Ранжилов, Нина Лубсанова, Пурбо Галсанов, Долгоржап Цыбендоржиева гэгшэд энэ жэлдэ зуун хонин бүриһөө зуунһаа үлүү хурьга түлжүүлхэ уялга абанхай. Мүнөө эдэнэр хэлэһэн үгэеэ хэрэг дээрээ бэелүүлжэ байна.

Нина Лубсанова, Пурбо Галсанов, Лубсан Гургумов, Иван Тогочиев гэгшэдэй отарануудта абтаһан хурьгад бүрин һайнаар түлжүүлэгдэнэ. Хонишод одоол хаба шадалаа, мэргэжэл шадабаряа харуулха гэжэ оролдонхой.

Отарануудаар ябахада, эхэ хонид шадал һайнтай, һү ехэтэйгээр түрэжэ, хурьгадыньшье оодэргэнүүд.

Хурьгадта эдюулхэ витамин элбэгтэй 2.600 центнер ногооной гурил эндэ бэлдэгдэнхэй.

Д. АЮШЕЕВ,
манай корр.
Зэдын аймаг.

ТОМСКО ОБЛАСТЬ. Томскын харьяата геологическа управлениин геофизическэ трестын аэросейсморазведчигүүд Дунда Приобиин газар дээрэ бэдэрэлгын хүдэлмэри ябуулна.

Энэ хизаар нефтеэр, байгаалиин газаар баян юм. Үбэлэй туршада, апрелиин 1 болотор таба мянган дүрбэлжэн метр газар дээрэ бэдэрэлгын хүдэлмэри хэхэ, 3250 нүхэ үрэмдэхэ, 65 тэһэрэлгэ хэхэ түсэбтэй.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: геологууд АН-2 самолёдоор бэдэрэлгэ хэхэ ээлжээтэ газар дээрэ ерэжэ бууба.

ТАСС-ай фотохронико.

ШУХАЛА АСУУД[А]
ЗҮБШЭГДЭБ[А]

Мяхалиг үүлтэрэй мал үсхэбэр[илхэ] асуудалаар научно-практичес[кэ] конференци Закаменскда бол[о]

Захааминай аймагай бүхы колхозуудай үндэһэ һуури дээрэ нёдондо совхозууд эмхидхэгдэжэ, хамтадаа томодхогдоһон 8 совхоз бии болоо һэн. Тус ажахынууд гол түлэб мяхалиг үүлтэрэй мал үсхэбэрилхэ шэглэлтэй боложо, Буряадай «Скотопром» трестын мэдэлдэ ороһон байгаа. Тиимэһээ мяхалиг үүлтэрэй мал үсхэбэрилхэ хэрэг гуримшуулха асуудал шухалын шухалада тоологдодог болоһон байна.

Аймагай совхозуудта мяхалиг үүлтэрэй мал хурдан түргэнөөр үсхэбэрилхэ асуудалаар научно-практическа конференци Закаменск хотодо һаяхан болобо. Тус конференциие бэлдэхэ хүдэлмэридэ Буряадай хүдөө ажахын институдай эрдэмтэд, үүлтэртэ малай гүрэнэй нэгэдэлэй ба «Скотопром» трестын мэргэжэлтэд эдэбхитэйгээр хабаадалсаа. Аймагай совхозуудай директорнүүд, партийна эхин организацинуудай секретарьнар, ажахынуудай главна зоотехнигүүд ба ветеринарна врачнар, отделенинүүдые эрхилэгшэд, бүхы зоовет-мэргэжэлтэд болон бусад научно-практическа конференциин хүдэлмэридэ хабаадалсаба.

«Аймаг дотор мяхалиг үүлтэрэй мал үсхэбэрилхэ хэмжээнүүд» гэһэн асуудалаар КПСС-эй райкомой нэгэдэхи секретарь **Н. Б. Михеев**, «Совхозуудта тэжээл бэлэдхэлгые дээшэлүүлхэ тухай» асуудалаар аймагай Соведэй гүйсэдкомой хүдөө ажахын управлениин начальник **Ц. Д. Гырылов**, «Республикын «Скотопром» трестын совхозуудта мяхалиг мал үсхэбэрилхэ гол зорилгонууд» гэһэн асуудалаар тус трестын директорэй орлогшо **М. В. Тарасов**, «Мяхалиг мал үсхэбэрилгын технологи ба хальмаг үүлтэрэй мал хэрэглэн, тусхай шэглэлтэй һалбари байгуулха тухай» асуудалаар хүдөө ажахын институдай кафедрые даагша, хүдөө ажахын эрдэмэй доктор **К. Т. Мункоев**, «Үбэлэй сагта залуу мал түлжүүлгэ ба шахалга тухай» асуудалаар Санагын совхозой директор **В. Ж. Цыренов** элидхэлнүүдые конференци дээрэ хэһэн байна. Энэ конференцидэ хабаадагшад хамтадаа 12 элидхэл шагнажа. зүбшэн хэлсэбэ.

Һүүлэй жэлнүүдтэ, иланхаяа 1968 онһоо мяхалиг үүлтэрэй мал үсхэбэрилхэ хэрэг гуримшуулха, мяха абалгые дээшэлүүлхэ талаар аймагай ажахынуудта горитой ажал ябуулагдаа. Мяхалиг үүлтэрэй буханууд асаржа. нютагай малай үүлтэр һайжаруулагдана, тусхай фермэнүүд эмхидхэгдэнэ. 1970 онһоо хойшо хальмаг үүлтэрэй 320 буха, 277 эмэ хашараг аймагай ажахынуудта асарагдаа. Байгша оной эхиндэ хальмаг ба холимог үүлтэрэй 14 мянган үхэр аймагай совхозуудта харууһалагдажа байгаа.

Бухануудые зүбөөр харууһалха, эдеэлүүлхэ, хэрэглэхэ асуудал һүүлэй үедэ никлээд гуримшуулагдажа байна. Залуу мал түлжүүлхэ, гүрэндэ тушаагдаха үхэрнүүдые зундаа бэлшээн, үбэлдөө шахан таргалуулха талаар горитой алхам хэгдэнхэй. Туталнуудые эхэһээнь һалгааха үедэ тэдэнэр гансата турадаг, шэгнүүрээ ехээр гээдэг гэжэ бултанда мэдээжэ. Эгээл энэ үедэ туталнуудай харууһалга ба эдеэлүүлгые һайжаруулха асуудалда онсо анхарал хандуулагдажа, саг зуурын байрануудта харууһалагдана.

Ниитын адууһа ма[л]
жээл ехээр бэлэдх[э]
рыень һайжаруулха т[…]
һал эмхидхэлэй ехэ[…]
мэри ябуулагдана. [...]
гаад гектар шэнэ [...]
дүүрилэгдэжэ, тэжээ[л]
малнууд таригдадаг [...]
Олон жэлэй «сибирс[кэ]
нец» гэжэ ногоон, [...]
дэ нютагжаа. Тэжээ[л]
гэдэ хүдэлдэг механ[и]
дай, бүхы ажалшад[...]
түлөөһэн гуримш[...]
материальна ба мор[...]
машуулгын хэрэг [...]
лагданхай. Эдэ бүгэ[...]
урданайхиһаа нилээ[...]
һэн, зелёнко, шэмэтэ[...]
бэлэдхэгдэдэг болоо.

Эдэ бүтэдын ашаар [...]
совхозуудта мяха үй[...]
нилээд дээшэлүүлэгд[...]
рэндэ тарган мяхан[...]
шаагдадаг болоһон б[...]
бээ 1968 ондо Зах[...]
магай ажахынууд [...]
15.010 центнер мя[...]
худалдаһан байбал, [...]
жэлдэ 32.031 центнер
гаа. Тиихэдэ энэ үе[...]
рэн мяха гүрэндэ ху[...]
2,4 дахин ехэ болоһон
1968 ондо мяха[...]
надта тушаагдаһан [...]
до малай. толгой бүр[...]
нүүр оройдоол 229 [...]
байһан һаа, нёдондо [...]
лограмм болоһон бай[...]
хэдэ тушаагдаһан бух[...]
79 процентнь эрхи[...]
нэлтэтэйгээр абтанха[й]

Аймагай совхозу[...]
ажалай ёһотой ма[...]
урган гараа. 445 [...]
мал адуулагша, хон[...]
галшан, адуушан м[...]
1-дэхи, 2-дохи кла[...]
тер гэһэн хүндэтэ [...]
хүртэнхэй. Тэдэнэй [...]
һаалишад С. Дашиева,
тоева, Ц-Д. Доржие[...]
чиков, мал адуул[...]
Цыденов, Г. Ду[...]
Найданов. В. Бадм[...]
Гармаев, хонишод [...]
Н. Юмчинов, Е. [...]
лон бусадые дурдам[...]

Гэхэ зуура мях[...]
рэй мал олоор ү[...]
тарган мяха ехээр г[...]
шаадаг болохо хэр[...]
дутагдалнууд бии б[...]
жэ конференци дээр[...]
лэгдэнэ. Үхэрнүүдэй
гой биратай ол[...]
ашаг шэмэнь [...]
дээшэлнэ. Олон [...]
һубайрна, шалт[...]
гарза хохидолдо оро[...]
ажахынуудта буха[...]
наар харууһалха, [...]
асуудал анхаргда[...]
бүгэдын гол шалт[...]
юуб гэбэл, адууһа [...]
тэжээлээр дутамаг [...]
на, мал ажалай хүн[...]
мэри һанаһанда хүр[...]
һожоруулагданагүй, [...]
ра дуталдаһаар.

Буряадай хүдөө [...]
ститудай научна [...]
лэгшэдэй, республик[...]
топром» трестын ба [...]
малай гүрэнэй нэгэ[...]
гэжэлтэдэй бэлдэһэ[...]
үүлтэрэй мал үсхэб[...]
хай зууршалгануудые
практическа конфер[...]
баадагшад нэгэн дут[...]
шаагаа.

Научно-практическа [...]
ренциин хүдэлмэридэ [...]
обкомой бюрогой гэш[...]
совпрофой түрүүлэгш[...]
Титов, республикын [...]
нүүдэй Соведэй т[...]
нэгэдэхи орлогшо В. [...]
нов хабаадалсажа, үг[...]
байна.

Д. ДАШ[...]
аймагай «Ажал[...]
газетын ред[...]

КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкын Сириин араб республикада ошоһон тухай

КОММЮНИКЕ

…раб Социалис дэбжэлтэ …партиин хүтэлбэриин …Сириин правительствын …аар КПСС-эй ЦК-гай …тбюрогой гэшүүн, Со…э Союзай гадаадын хэ…дэй министр А. А. …мыко 1974 оной февра…н 27-һоо мартын 1 хү… мартын 4-һөө 7 хү…э Сириин Араб Респуб…да хани ёһоной албанай …гээр байба.

…э айлшалалга хани ба…най ба бээ бээе хүн…элгын оршон байдал… хоёр ороной хоорондо …уулагдаһан хани бари… харилсаануудай ор… байдалда үнгэрөө.

…лшалалгын үедэ А. А. …мыко Сириин Араб Рес…кын президент Хафез …тай хөөрэлдөө. Премьер…истр Махмуд аль-Айюби, …р-министрэй орлогшо, …дын хэрэгүүдэй ми…р Абдель Халим Хаддам …н Сириин бусад хүтэл…эгшэдтэй тэрэ мүн лэ …аа.

Хани ёһоной, бэе бэеэ …лсолгын оршон байдал…рилсээнүүд болоо. Эдэ …нүүдэй үедэ хоёр та… харилсаанууды. мүн … оронние һонирхуулжа …аа уласхоорондын шуха…удалнууд хэлсэгдэһэн …а. Дүтын Зүүн зүгэй …алда онсо анхарал хан…гдаа.

…вет талаһаа: Сириин … Республикада байдаг …ка Союзай элшэн сайд …. Мухитдинов, СССР-эй …дын хэрэгүүдэй минис…твын коллегиин гэшүүн, …т Зүүн зүгэй оронуу…таһагые даагша М. Д. …ко, СССР-эй гадаадын …удэй министерствын …иин гэшүүн, СССР-эй …дын хэрэгүүдэй минис…вын генеральна секре…Ю. Н. Черняков, гадаа…хэрэгүүдэй министрэй … туһалагша В. Г. …ов гэгшэд эдэ хэлсээ… хабаадалсаа.

…рин талаһаа: гадаадын …үдэй министрэй орлог…Мухаммед Закария Ис…, Зүүн Европын оро…дай таһагые даагша Аб…Керим Атаси, уласхоо… организацинуудай …ые даагша Диялла …ль. Сириин Араб Рес…ын гадаадын хэрэгүү…дэй министерствын Зүүн Европын оронуудай таһагай советник Юсеф Арфе гэгшэд хабаадалсаа.

Хоёр ороной хоорондохи харилсаануудай хүгжэжэ байһанда хоёр тала сэдьхэлээ хананги байһанаа эдэ хэлсээнүүдэй үедэ элирхэйлэн мэдүүлээ. Национальна талаараа бэеэ даанхай байдалые хүндэлхэ, дотоодын хэрэгүүдтэ хамааралсахагүй гэһэн гол ёһонуудта үндэһэлдэг, мүн империализмда, сионизмда ба колониализмда эсэргүү тэмсэлдэ нэгэн адли уг зорилготой хоёр ороной хоорондо тогтоогдоһон хани барисаа болон харилсаа холбооe улам саашадань хүгжөөхэ, бэхижүүлхэ байһанаа тэдэнэр батадхан харуулаа.

Политическэ, экономическэ ба соёл культурын талаар Сиритэй байгуулһан хани барисаагаа, али алиндань ашатай туһатай харилсаа холбоогоо бүхы хэмжээгээр хүгжөөхэ, бэхижүүлхэ, Сириин өөрыгөө хамгаалха хүсэ шадалые бэхижүүлхэдэнь туһалха гэһэн Советскэ Союзай баримталдаг шууд сэхэ, хэлбэришэгүй хараа шугамые совет тала батад хан гэршэлээ.

Уласхоорондын амин шухала асуудалнуудые зүбшэн хэлсэлгын үедэ хоёр тала үнгэрэгшэ жэлэй октябрьда болоһон дайн байлдаанай һүүлээрхи Дүтын Зүүн зүгэй һүүлшын үйлэ хэрэгүүдтэ онсо анхаралаа хандуулаа. Тиихэдээ эзэмдэһэн бүхы араб газар дээрэһээ Израилиин сэрэгүүдые бултыень гаргаагүй һаа, Палестинын араб зоной хуулита национальна эрхэнүүдые хангаагүй һаа, Дүтын Зүүн зүгтэ бата бэхи, үнэн зүб эб найрамдал тогтоогдохогүй гэһэн хэлбэришэгүй шууд сэхэ хараа шугамаа баримталжа байһанаа онсолон тэмдэглээ.

Дүтын Зүүн зүгтэ үнэн зүб, бата бэхи эб найрамдал байгуулхын тулада мүнөө үедэ бэелүүлэгдэжэ байгаа хэмжээнүүдые хоёр тала зүбшэн хэлсээ. Сэрэгүүдые таһалан һалгааха тухай ямаршье хэлсээн хадаа эзэмдэһэн араб газар дээрэһээ Израилиин сэрэгүүдые бултыень гаргаха зам дээрэхи түрүүшын лэ алхам гэжэ сэгнэгдэхэ, тиихэдээ эдэ сэрэгүүдые гаргаха тодорхой болзорнууд хараалагдаха, Дүтын Зүүн зүгэй бүхы асуудалнуудые гуримшуулгын шухала хубинь гэжэ сэгнэгдэхэ гэһэн хэлбэришэгүй хараа шугамаа тэдэнэр дахин батадхан харуулба.

Дээрэ дурсагдаһан гол ёһонуудые хазагайруулаа һаа гү, али хэрэгсээгээгүй һаа, энэ ушар шэнэ дайнай аюултай, Дүтын Зүүн зүгтэ, мүн бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалда, аюулгүй байдалда аюул тохёолдуулжа болохо гээд хоёр тала батадхан мэдүүлээ.

Гуримшуулгын али бүхы асуудалаар, али бүхы шатануудта үнэн зүб эб найрамдал Дүтын Зүүн зүгтэ байгуулха гэһэн хүсэлэл оролдолгодо Советскэ Союзай хабаадалсаһанай шухала байһые хоёр тала батадхан мэдүүлээ.

Эзэмдэгдэһэн өөрынгөө газар сүлөөлхын тулада Сириин Араб Республика аша үрэтэй бүхы арга хэрэглэхэ таһаршагүй хуулита эрхэтэй гэжэ батаар этигэжэ байһанаа хоёр тала элирхэйлэн мэдүүлнэ.

Сириин Араб Республикын зэбсэгтэ хүсэнүүдэй нугаршагүй зоригтой байһые, тэрэшэлэн октябрьда болоһон дайнай үедэ араб оронуудай нэгэн һаналтай байһые совет тала үндэрөөр сэгнэнэ. Энэ һаналаа нэгэдэлгэ хадаа араб оронуудай байдалые бэхижүүлхэ хэрэгтэ һайн хубитаяа оруулаа гэһэн һанамжа совет тала хэлээ. Тэрэшэлэн энэ һаналаа нэгэдэлгые улам саашадань бэхижүүлгын удха шанартай байһые, араб арадуудай нэгэдэлые бутарган һалгааха гэһэн империалис хорото аашануудай буруу һүргэлгын шухала байһые совет тала батадхан мэдүүлээ.

Совет-сириин хани барисаае таһалдуулха гэһэн ямаршье һэдэлгэнүүдтэ хатуу харюу үгэхөөр эрид шиидэнги байһан тухайгаа мэдүүлээд, совет-сириин харилсаануудые улам саашадань бэхижүүлхын тула хэндэшье һаад тойбо хүүлүүлхэгүй, хохидол ушаруулуулхагүй гэжэ хоёр тала мэдүүлнэ.

Сириин Араб Республикада али бүхы һалбаринуудай талаар Советскэ Союзай туһа хүргэдэг, дэмжэдэг байһанайнь түлөө тэрээндэ баяр баясхалан хүргөөд, Сириин тала иимэ дэмжэлгэ үргэлжэлүүлхэ гээшэ шухала гэжэ онсолон тэмдэглээ.

Хоёр талын харилсаануудай асуудалнуудаар, мүн Советскэ Союз ба Сириин Араб Республикые һонирхуулдаг уласхоорондын шухалын шухала гол асуудалнуудаар һанамжануудаа абалсажа, зүбшэлсэжэ байхын тулада али бүхы тушаалтадай хоорондо хэгдэдэг саг үргэлжын харилсаанай аша туһатай байһан тухай Совет ба Сириин тала мэдүүлээ.

Уласхоорондын гол шухала асуудалнуудые хаража үзэхэдөө, хоёр тала колониализм ба империализмда эсэргүүгээр хэдэг арадуудай тэмсэлые, мүн колониальна дарлалтые ба үндэһэ яһанай али бүхы түхэлэй доромжолгые үгы хэхын түлөө хэгдэдэг тэмсэлые хэлбэришэгүйгөөр дэмжэдэг байһанаа элирхэйлэн харуулаа.

ООН-ой Генеральна Ассамблейн тусхай сесси зарлаха тухай Алжирай Арадай Демократическа Республикын оруулһан дурадхалые дэмжэжэ байһанаа хоёр тала батадхан гэршэлээ.

Энэ айлшалалгын үедэ олон тоото асуудалнуудаар һанамжаяа абалсаһан ушар совет ба сириин арадуудай аша туһада хоёр ороной хоорондо байгуулагдаһан хани барисаа, нягта харилсаа холбоо хүгжөөхэ хэрэгтэ шухала һайн алхам болоно гэжэ хоёр тала тоолоно.

Сириин Араб Республикын премьер-министрэй орлогшо, гадаадын хэрэгүүдэй министр Абдель Халим Хаддамые албанай хэрэгээр Советскэ Союзда айлшалхыень Совет правительствын үмэнэһөө Советскэ Союзай гадаадын хэрэгүүдэй министр уриба. Энэ уряал баяртайгаар угтагдан абтаа. Айлшалха саг хожомынь тогтоогдохо.

МОСКВА. Москвагай аэродромуудай нэгэндэ һаяхан Аэрофлодой авиационно шэнэ техникэ харуулагдаһан байна.
ЗУРАГ ДЭЭРЭ: харуулалгын үедэ. ТАСС-ай фотохронико.

МҮНӨӨ САГЫЕ ЗУРАГЛАН ХАРУУЛХА

Сүлөөтэй сагтаа театрта ерэжэ, шэнэ һонин зүжэг наада хаража, одоо гоёор сэнгэн амардаг гээшэбди. Хараһан зүжэг тухайдаа нүхэдтөө хөөрэжэ, заабол ошожо харахыень дурадхахаш. Театрай коллективэй бэлдэжэ табиһан шэнэ зүжэг, концерт эгээл тиихэдэ хүсэлдэжэ, хүн зониие коммунис үзэл бодолтойгоор, дүрбэн тэгшээр хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ айхабтар ехэ нүлөөтэй байһанаа харуулна бшуу.

Энэ талаар манай театрнуудай хэһэн ажал хүдэлмэри нилээд ехэ, һайшаалтай. Ленинэй орденто Буряадай оперо ба баледэй театр мэдээжэ композиторнууд Т. Хренниковэй «Шуурган дундуур» гэжэ оперо, А. Хачатурянай «Гаянэ», Ж. Батуевай «Газарай хүбүүн» гэжэ балет. мүн бусад зүжэгүүдые табижа, харагшадай магтаал һайшаалда хүртөө бэлэй. Тиихэдэ Х. Намсараевай нэрэмжэтэ буряад драмын театр һүүлэй үедэ Ленинскэ шангай лауреат Ч. Айтматовай «Улаахан пулаадтай уляангирхамни», Н. Балданогой «Талын бүргэд», М. Каримай «Айтуль хүүхэнэй орон», залуу драматург Ш. Цыденжаповай «Сагаан сэсэн», мүн бусад авторнуудай зохёолнуудые найруулан табижа, хүн зониие баясуулһан байна. «Улаахан пулаадтай уляангирхамни» гэжэ зүжэгөөрөө автономито республикануудай бүхэсоюзна фестивальда хабаадалсажа, онсо магтуулһан, нэгэдэхи шатын дипломдо хүртэһэн юм. Энэ жэлэй сезондо табиһан Л. Леоновой «Ленушка» гэжэ зүжэгынь алишье талаараа һайн гэжэ тэмдэглэгдээ. Сэрэгэй патриотическа темые тон зүбөөр шиидхэжэ, ажалшадые Эхэ орондоо хэлбэришэгүй дуратай байхаар хүмүүжүүлхэ хэрэгтэ хубитаяа оруулһанай түлөө онсо һайшаагдаа. Энэ шухала темые зүбөөр шиидхэһэнэй түлөө СССР-эй арадай артист А. Д. Поповой нэрэмжэтэ медальда театрай ахамад режиссер Ф. С. Сахиров хүртөө. Тэрэшэлэн гол рольнуудтань наадаһан РСФСР-эй габьяата артист Г. Лосев, Буряадай АССР-эй габьяата артист Г. Бутуханов, артистка М. Зориктуева гэгшэд медаляар шагнагдаа.

Театрай коллективэй репертуараа тон зүбөөр эмхидхэжэ, дэлхэйн болон ород классигуудай зүжэгүүдые олоор найруулан табихаһаа гадна, буряад драматургнуудтай яһала оролдосотойгоор хүдэлжэ, театрай ажал хэрэгтэ саг үргэлжэ хабаадуулсадагыень энэнь гэршэлнэ.

Ород драмын театр зүжэгүүдээр дутадаггүй. Тиигэбэшье Буряадай мэдээжэ драматург Ц. Шагжинай «Тангариг» гэжэ зүжэгые ородоор найруулжа табяад, харагшадые танилсуулһан байна. Энэ зүжэгынь ехэтэ һайшаагдаһан, тиимэһээ нютагай авторнуудтай саашадаа бүри эдэбхитэйгээр хүдэлхэ байһаниинь ойлгосотой.

Гэхэ зуура манай театрнуудай хүдэлмэридэ горитой дутагдалнууд бии. Зарим ушарта репертуар муугаар зохёогдоно, бирагүйшэг зүжэгүүд табигдана. Тиигэжэ ород драмын театр «Страшный суд», «Конец хитрова рынка» гэжэ баларшаг удхатай зүжэгүүдые табиһан байна. Ажабайдалай муу талые харуулһан, ургажа ябаһан залуу үетэниие хүмүүжүүлхы ямаршье удхагүй энэ хоёр зүжэгэй табигдаһаниинь гэмшэлтэй. Найруулан табиха гэжэ шэлэжэ абаһан зүжэгөө зүбшэн хэлсэхэ, хүмүүжүүлхы удха шанарыень хараха хэрэгтэй бшуу.

Тиихэдэ оперо ба баледэй театр дэлхэйн элитэ ехэ композитор Ш. Гуногой «Фауст» гэжэ оперо таоихаар бэлдэһэн байгаа. Хүгжэмэй, мүн байгуулалтын талаар айхабтар орёо хүшэр энэ оперые табихань бэрхэ юм бэзэ. Үнэн дээрээ тус оперо гүйсэд һайнаар. бэлдэгдээгүй, тиимэһээ табигдаха хубигүй байшоо.

Юундэ? Иимэ асуудал гараха ёһоороо гарана. Элдэб олон шалтагаан бии. Энэ оперые ударидан хүтэлхэ дирижер үгы байгаа. Сэхыень хэлэхэдэ, оперно театр мүнөө болотор главна дирижергүй байһаар. Энэ ушар репертуар зохёохо хэрэгтэнь яахын аргагүй нүлөөлнэ ха юм. Энэ талаар республикын соёлой министерство һаналаа табиха ёһотой.

Буряад драмын театр залуу драматургнуудтай яһала оролдосотойгоор хүдэлнэ гэжэ дээрэ хэлэгдээ һэн. Хэды тиигэбэшье мүнөө сагай баатаршалга, мүн ажалша бэрхэ хүнүүдэй һанал эрмэлзэлые, абари зангые бодотоор, уран хурсаар харуулһан зүжэгүүд тон үсөөн. Энэнь муу гээшэ. Республикын Соёлой министерство аяар арбан дүрбэн автортай договор баталһан аад. нэгэшье зүжэгынь мүнөө болотор найруулан табигдаагүй.

«Энэшни муу, тэрэшни бирагүйшэг байна» гэжэ ажаглалта хэхэ бэшэ, харин залуу автортай залхуурангүй хүдэлжэ, асарһан зүжэгыень заһаха талаар горитой туһаламжа, нүхэр ёһоной зүбшэл заабари үгэжэ байгаа һаа, мүнөө сагай байдал театрай сцена дээрэ одоо гоёор түбхинэхэ һэн. Иимэ арга боломжо манайда бии гээшэ.

Һаяшаг Бүхэроссин театральна бүлгэмэй Буряадай таһагай тоосоото һунгалтын конференци боложо. дээрэ дурсагдаһан зарим тэды асуудалнууд тушаа артистнар сэдьхэлээ хүдэлгэн хэлээ бэлэй.

Артистнарай һанаагаа зобохоньшье өөрын ушартай. Шэнээр һунгагдаһан ВТО-гой Буряадай таһагай правлени эдэ дутагдалнуудые хараадаа абажа, театрнуудай ажал хүдэлмэри һайжаруулха, репертуартаа мүнөө сагые уран хурсаар зураглан харуулһан зүжэгүүдые шэлэн оруулха хэрэгтэнь горитой туһаламжа үзүүлхэ байһандань найдахаар.

ВТО-гой Буряадай отделениин правлениин түрүүлэгшээр СССР-эй арадай артист Лхасаран Линховоин һунгагдаа.

М. ОСОДОЕВ,
манай корр.

РОССИН АВТОНОМИТО РЕСПУБЛИКАНУУДТА

БОЛЗОРҺООНЬ УРИД

Үндэр хадаһаа эхиеэ абадаг Сулак мүрэн дээрэ баригдажа байһан Чиркейскэ ГЭС-эй түрүүшын турбина хабсаргагдажа эхилбэ. Б. Индрашисай хүтэлбэрилдэг бригадын гэшүүд агрегадай коатерта хүдэлмэришэд сахариг тодхохо ажалаа болзорһоонь гурбан һараар урид дүүргэһэн байна. Мантан томо крануудай хүсөөр 55 тонно шэгнүүртэй сахариг оройдоо гансахан час соо котлованай оёорто оруулагдаһан байха юм.

Турбинын сахариг Харьковһаа эндэ асарагдаа. Урдын сахаригууднаа хоёр дахин түргэн: минутын туршада 200 удаа эрьелдэхэ аргатай. Энэ электростанци 4 блогтой байха юм. Тэдэнэй тус бүринь жэлдэ 250 мянган киловатт электрын элшэ хүсэ гаргаха хүсэтэй байна.

Агууехэ Октябриин һайндэр болотор электростанциин түрүүшын агрегат ашаглалгада оруулха зорилго баригашад урдаа табинхай.

В. РАТЕНКОВ,
ТАСС-ай корр.

Махачкала.

МОДОНОЙ КОМБАЙН

22 тонно шэгнүүртэй мантан томо модоной комбайн гэнжэнүүдээрээ газар «альгадан», ой соогуур «алхална». Урагшаа гараһан долоон метр «гарынь» модо үндэһөөрнь оройжо абаад, удаань отолоод, хүнгэхэнөөр хажуу тээшэнь табижархина. Нэгэ модо отолжо, таллаха хүдэлмэридэ оройдоол гансахан минута хэрэгтэй байгаа.

Москвадахи техническэ шэнэ түхеэрэлгэнүүдэй выставкэдэ һаяхан табигдаатай байһан энэ комбайн ой модоной машина бүтээлгын Мариин заводто бүтээгдэжэ эхилбэ. Новгородско областиин Крестецкэ леспромхоздо түрүүшын тиимэ агрегат эльгээгдээ.

— Эрхим һайн машина бүтээгдээ гэжэ шалгалта элирхэйлэн харуулба. Ой модоной промышленностиин ерээдүй энээнтэй нягта холбоотой. Илангаяа Сибириин модошодто энэ техникэ ехэ хэрэгтэй болохо, — гэжэ заводой директор Б. И. Ермизин хэлэнэ.

Нэгэ метр бүдүүн модо энэ комбайнаар гансата отолжо болохо юм. Тиимэ машина 40 градус хүйтэндэшье, метр гүнзэгы саһан соошье хүдэлгэгдэжэ болохо.

Энэ машина дээрэ нэгэ хүн хүдэлнэ. Кабина сооһоо оройдоошье гарангүй һуугаад, халаан соо 200 кубометр модо бэлэдхэхэ аргатай болоно. Энэнь мүнөөнэй комплексно бригадын ажалай бүтээсэһээ хэды дахин ехэ болоно бшуу.

В. АЛЕКСЕЕВ,
ТАСС-ай корр.

Йошкар-Ола.

ЕХЭЭР, ҺАЙН ШАНАРТАЙГААР

Канашска электропогрузчигуудые бүтээн гаргадаг заводто хэгдэһэн «ЭП-1008» түхэлэй машинада Гүрэнэй шанарай тэмдэг олгогдобо. Склад ба ашаанай талмайнуудта хэрэглэгдэхэ энэ электропогрузчик ашаглахада таатай зохид гэжэ элирүүлэгдэһэн байна. Уйтан коридортошье, багахан гэр соошье тэрэ машинаар ашаа ашажа болохо юм.

Байгша ондо энэ предприятиин коллектив 1.500-гаад тиимэ электропогрузчигуудые ороной олон ондоо районуудта эльгээхэ түсэбтэй.

Электроаппаратуранууд, орёо оньһон приборнууд ба бусад — Чувашай завод болон фабрикануудта бүтээгдэдэг 130 түхэлэй зүйлнүүдтэ Гүрэнэй шанарай тэмдэг олгогдоо.

В. ЖЕЛЕЗНОВ,
ТАСС-ай корр.

Чебоксары.

ҮБЭЛЭЙШЬЕ САГТА

Саранск хотодо ажаһуугшадта энэ үбэл һонирхолтой ушар болоо: Ленинэй проспектын, Большевистскэ, Полежаевай үйлсэнүүдэй, городой бусад районуудай саһаар хушагдаһан аллейнүүдтэ олон жэлэй липэнүүд «урган бодошоо».

— Городой зеленхозой хүдэлмэришэд түхэреэн жэл соо модонуудые, һөөгүүдые тарижа шададаг болоо. Энэ үбэлдөө городой үйлсэнүүдтэ 500 гаран модон һуулгагдаа. Тэдэнэй олонхинь 25 жэл болоһон липэнүүд байха юм, — гээд тусхай участогай начальник В. И. Салагаев хэлэнэ.

Үбэлдөө модо тарихын тула эндэхин эртээнһээ бэлдэнэ. Намартаа «элүүр» мододые шэлэжэ, тэдэниие тойруулан траншей малтаад. модоной хуурай хибэдэһэ хэжэрхидэг. Үбэлдөө тэдэнээ кранаар газартайнь һугалжа абаад, тракторта гү, али автомашинада ашажа, бүри намартаа бэлдэгдэһэн нүхэн соо «һуулгажархина».

М. ХВАСТУНОВ,
ТАСС-ай корр.

Саранск.

…ДАЙ ХИНАГШЫН БУЛАН

…ЭМХИ ГУРИМГҮЙ …АЖАЛАЙ ХОЙШОЛОН

…ан Сэлэнгын аймагай …хиналтын комитет Гу…рск хотодо хэгдэжэ … барилгануудай ябаса, … шалгажа үзэбэ.

…-эй СУ-гай барилгын …нуудта үнгэрэгшэ жэл … хабсаралгын хүдэл…айхан гэжэ 80 гаран …дэ хүргэгдөө. Жэл соо … ёһоор ашаглалгада … барилгын 70 процент …ада үгтөөгүй үлэбэ.

…Хүдэлмэришэд болон ба… материалнуудаар ехэ …лабди. Эндэһээл хамаг … байдалаймнай шал… гарадаг, — гэжэ ба… . 3- дахи участогай …ик Анатолий Васильев …елев мэдүүлбэ. Манда …120 хүн хэрэгтэй. Гад…лексно бригадын бри…нүхэр В. Засухинай хэ… ёһоор, барилгын ма…удай дуталдадаг дээрэ… ехээр һаатаха ушар … Заримдаа раствор та…, үгышье һаа хирпии…лдадаг. Хорин дүрбэн … гэрэй орой хушахын … материалай дутамаг…боложо, һара соо хэхэ … гурбан һара соо хэхэ …раа. Мүнөөшье бариг… байһан 220 байратай … селикатна хирпиисэ …таһалдана. Мүн Татау… заводһоо асарагдадаг …хирпиисэ шанар муутай. …дай бригада нэгэ … нүгөө газарта нүү… сагаа хаяна.

…хүү ушар шалтагаа… модошо дархашуул, …ерхи ажал дүүргэдэг …щигууд, шэрдэн бу… мүн бетонщигууд гом… дурдаа. Палааха … гэр доторой таһалга …ойтон модоор хэгдэнэ. …нэ, 220 байратай …удэнүүдынь таарамжа… сонхонуудынь, таһал…ганууд муугаар хэг…

… гэр байшангууд …ифгдана. Юундэб гэ…нэгэдхэсэр, мэргэжэл …ритай хүдэлмэришэд …дадаг, хоёрдохёор, хүн…лмэри оньһожоруулаг…. Тэд ГРЭС-эй СУ-гай … эдэб түхеэрэлгэ бага …бии, тэд хэрэглэгдэнгүй хэбтэжэ байха юм. Тиимэһээ гэрэй доторой гол хүдэлмэринүүд бар хүсэнэй ажалаар бүтээгдэнэ. Хүйтэржэ эхилхэтэй хамта гэр байшангуудта дулаанай үгтэдэггүй дээрэһээ тэдэнэр элдэб аргаар өөһэдөө дулаа үгэхэ ядуу түхеэрэлгэнүүдые хэрэглэхэ баатай болоно.

Энээн тушаа Анна Свищевагай «Сиботделстрой» участогай бригадын гэшүүд иигэжэ мэдүүлбэ: 220 байратай гэртэ бүри ноябриин хахад багаар дулаан үгтэхэ гэжэ маниие найдуулаа һэн. Теэд тэрэнь мүнөөшье болотор үгы зандаа. Иимэ эрхэ байдалда штукатурдалга, шэрдэлгэ-будалга, мүн бэшэшье түгэсхэлэй хүдэлмэри хэхэдэ хүндэ, һүүлээрнь гэрэй палааха, сонхонуудынь, үүдэнүүдынь хатажа, гажажа, зарим газарнуудаараа гантан шууража, эхилдэг, гэрэй хэнанууд, потолог шарлашана, тэрэниие сагаадаха избёосхо таһалдана.

Иигэжэ шанар муутайгаар хэгдэһэн гэр байрануудта эзэдынь ороходоо ехээр гомдоно.

Гэр доторой ажалые дүүргэдэг хүдэлмэришэд даабаринуудаа арайхан гэжэ гушадушэн процентдэ хүргэдэг юм. Октябрь. һарынхиие оройдоол 20 процент дүүргэһэн. Тэдэнэй салин хүлһэнэйнь хэмжээншье тон бага болодог. Тиимэһээл мэргэжэлтэй хүдэлмэришэд ондоо ажал бэдэрхэ баатай болоно.

Бетонщигуудай бригадын гэшүүд баһал гомдолтойнууд, бетонно холисо ходол дуталдана. Нэгэ үдэр соо арбан табан кубометр бетон асарагдаха байгаад, 60-70 процентнь асарагдана. Тииһэн мүртөө тэрэнь шанар муутай.

Тобшолон хэлэхэдэ, гурбадахи участок дээрэ дүүрэн хүсөөрөө хүдэлжэ байһан коллективые олохонь бэрхэтэй байна. Барилгашад, бетонщигууд, гэр доторой ажал хэдэг мэргэжэлтэд али болохо хэрэгсэлнүүдэй дуталдадаг дээрэһээ хүдэлмэриингөө сагые хүсэдөөр хэрэглэжэ шаданагүй. Энэл шалтагаанһаа боложо 1973 ондо соо хараалагдаһан барилга-хабсаралгын хүдэлмэринүүдэй түсэб дүүргэгдээгүй.

Гадна барилга хэхэ түсэб ёһотой һайнаар бодомжолжо табигданагүй. Жэшээнь, олон барилга зэргэ эхилэгдэнэ. Тиигээд нэгэнииньшье саг соогоо ашаглалгада үгтөөгүй байха юм. Үнгэрэгшэ жэлдэ 280 һууритай саадай байшангай, 108 һууритай гостиницын һуури табигдаад, август һараһаа тэндэнь ажал хэгдээгүй. Бүри үнгэрэгшэ жэлэй эхеэр квартальна котельнэ ашаглалгада оруулагдаха ёһотой байһан аад, тэрэнь арай гэжэ мүнөө бүтээгдэжэ байна. Дунда һургуулиин ехэ барилга хэгдэжэ захалбашье, тэрэнь даншье һула, эршэгүйгөөр ябуулагдана.

Тиихэтэй хамта гурбадахи участок дээрэ бии байһан оньһото хэрэгсэлнүүд хүсэдөөр ашаглагданагүй. Башенна кран хэдэн һара соо миин байгаа.

Барилгын хуби заяан гансал хүдэлмэришэдһөө дулдыдадаггүй ха юм даа. Барилгын материал ханган бэлэдхэдэг эмхи зургаануудһаа эхилээд, барилгашадай бригадануудай эмхи гурим, бүтээсэтэ ажал, харюусалга хүрэтэр олоной хүсэл хэрэглэгдэхэ ёһотой. Тиимэһээ гэр байрын болоод, ажаһуудалай, соёлдо хабаатай барилганууды хэхэ зорилготой гурбадахи участогай коллективые барилгын материалнуудаар саг соонь хангаха шанга асуудалые шиидхэхэ саг тулаа гэжэ һанагдана. ГРЭС-эй барилгын управлениин хүтэлбэрилэгшэд энэ участогай бодото байдалаар һонирхожо, тэдэнэй гээгдэлһээ гараха хэрэгтэнь туһаламжа үзүүлхэ бэзэ гэжэ һанахаар.

Ц. БАЛДАНОВ,
«Улаан-Сэлэнгэ» газетын редакторай орлогшо.

Гусиноозерск.

ХИЛЫН СААНАҺАА
ТЕЛЕФОН·ТЕЛЕГРАФ·РАДИО

ДАМАСК

ДАМАСКДА уулзалга болобо

ТАСС

Хани ёһоной албанай хэрэгээр Дамаскда ерээд байһан КПСС-эй ЦК-гай Политбюрогой гэшүүн, СССР-эй гадаадын хэрэгүүдэй министр А. А. Громыкын хүндэлэлдэ СССР-һээ Сириин Араб Республикада байдаг элшэн сайд Н. А. Мухитдинов уулзалга хэбэ.

САР-ай премьер министрэй орлогшо, гадаадын хэрэгүүдэй министр Абдель Халим Хаддам, бусад министрнүүд. Араб Социалис дэбжэлтэ гэдэг партиин, Сириин түрүү үзэлтэй национальна фронтын хүтэлбэриин гэшүүд. Арадай Советэй депутадууд. Дамаскда байдаг посольствонуудай, албан зургаануудай толгойлогшод уулзалгада хабаадаһан байна.

ЛОНДОН

Лейбористнуудай программа

ТАСС

Һунгалтын һүүлээр лейборис партиин национальна гүйсэдкомой ба партиин зүгһөө парламентда түлөөлэгдэһэн бүлэгэй түрүүшын заседанинууд эндэ болобо. Минии толгойлдог правительство һунгалтын урда тээ хэһэн найдуулгануудаа дүүргэхээр эрид шиидэнги гэжэ премьер-министр Г. Вильсон эдэ заседанинууд дээрэ үгэ хэлэхэдээ мэдүүлээ. Тодорхойлон хэлэбэл, ороной экономическа байдалые гуримшуулха юм. Энэ зорилгоор шэнэ правительство ойрын жэл соо бэелүүлхэ тодорхой программа зохёон табиһан байна.

БАГДАД

Ирагай президент үгэ хэлэбэ

ТАСС

Ирагай президент Ахмед Хасан аль-Бакр Багдадай радио болон телевиденеэр үгэ хэлэбэ. Тиихэдээ 1968 оной июлиин 17-до болоһон үйлэ хэрэгүүдһээ хойшо Ирагай Республикын туйлаһан амжалтанууд тухай хөөрэжэ үгөө. Тэрэ жэлдэ БААС гэжэ партиин мүнөөнэй хүтэлбэрилэгшэд засаг түрэеэ гартаа абаа һэн. «Ирак петролеум компание» гүрэнэй мэдэлдэ абалга, Ирагай Курдистанда болоһон дайн байлдаанда эсэс табиһан мартын манифест, хани барисаан ба харилсаа холбоон тухай баталагдаһан совет-ирак договор, аграрна реформо бэелүүлгэ болон түрүү шэнжэтэй бусад хубилалтануудые ороной туйлаһан гол амжалтануудай тоодо тэрэ нэрлэһэн байна.

«Ирак петролеум компани» гэдэгые гүрэнэй мэдэлдэ абахадань Советскэ Союзай, бусад социалис оронуудай дэмжэһэн ушар Ирагта политическэ ба экономическа шухала удха шанартай байгаа гэжэ Ахмед Хасан аль-Бакр мэдүүлээ.

Советскэ Союзтай, бусад социалис оронуудтай байгуулагдаһан бата бэхи харилсаан хадаа Ирагай революциин шухалын шухала туйлалтануудай нэгэниинь мүн гэжэ Ахмед Хасан аль-Бакр сэгнэһэн байна.

НЬЮ-ЙОРК

ИЗРАИЛИИН ШЭНЭ ПРАВИТЕЛЬСТВО

ТАСС

Премьер-министр Меир түрүүтэй ороной шэнэ правительство бүридүүлхэ тухай Израильда соносхогдоо. Шэнэ кабинедэй гол тушаалнуудые хуушанай правительствын министрнүүд эзэлһэн хэбээрээ. Премьер-министрэй орлогшоор — Аллон, гадаадын хэрэгүүдэй министрээр — Эбан, оборонын министрээр — Даян гэгшэд үлэһэн байха юм. Министрнүүдэй дүрбэн тушаалда тэрэ тоодо дотоодын хэрэгүүдэй министрэй тушаалда мүнөө дээрээ хүнүүд томилогдоогүй байһаар.

Израильда удаан саг соо үргэлжэлһэн правительственна кризис юугээр танибарилагданаб гэхэдэ, ороной зонхилхы бүлэгүүдтэ шанга арсалдаан болоһон байха юм. Энэ арсалдаан Тель-Авивай баримталдаг һүйдхэлтэ авантюрис хараа шугамһаа, тэрэнэй хойшолонгуудһаа уг унгитай...

БЕЙРУТ

Израилиин гаргаһан аашанууд

ТАСС

Израилиин артиллери Урда Ливанай Рашайя аль-Фуххар, Фардис, Хаббария, Абу-Камха, Хасбани гэдэг тосхонуудые, Аркуб районние мартын 7-ной һүни ехээр буудаһан байна.

Сириин эзэмдэгдэһэн газар дээрэ, Голанай үндэр хадануудай шадар Израилиин сэрэгүүд олоор татагданхай гэжэ Ливанай хэблэл мэдээсэнэ. Израилиин сэрэгүүд дайшалхы ёһоор хүсэд бэлэн болгогдонхой гэжэ мүн лэ мэдээсэгдэнэ.

ПАРИЖ

АЭС бариха программа

ТАСС

Франциин премьер-министр П. Месмер Франциин телевиденеэр үгэ хэлэхэдээ, элшэ хүсэ хүгжөөхэ талаар правительствын абаһан программые найруулба. Ороной национальна экономико хүгжөөлгэдэ элшэ хүсэн ехэ үүргэ дүүргэхэ байна гэжэ тэрэ тэмдэглээд, байгша ондо, мүн саашанхи жэлнүүдтэ атомна 13 электростанциин барилга эхилхээр шиидхэгдээ гээд тэрэ хэлэбэ.

САЯАНҺАА ВИТИМ ХҮРЭТЭР

АЖАЛАЙ АРЮУН ЗАМДА

Хяагтын медицинскэ училищиин актова зал соо хүнүүд олоор сугларанхай. Тэдэнэй дунда сагаан халаадтай залуухан басагад, хүбүүдые, училищиин багшанарые, түрэлхидые харанабди. Һаяхан тус училищи дүүргэһэн залуу мэргэжэлтэдые ажалай арюун замда үдэшэлгэдэ зорюулагдаһан үдэшэдэ тэдэнэр сугларһан байгаа.

Баярай үдэшэ нээгдэжэ, Советскэ Союзай гимнын һүр жабхаланта аялга зэдэлнэ. Училищиин директор нүхэр Альков һургуули дүүргэһэн залуушуулда «фельдшер-акушерка» гэһэн мэргэжэл олгоһон тухай захиралта соносхожо, дипломуудые барюулба.

Люда Аубинирова, Тома Хадакова, Аня Афанасьева, Люда Захарова, Инна Кривогорницына, Валя Цыбикова, Таня Максимова гэгшэд эндэ һураха үедөө мэргэжэлээ эрхим һайнаар шудалһан, ниитын ажабайдалда эдэбхи үүсхэлтэйгээр хабаадалсадаг байгаа. Тэдэнэр училищияа һайнаар дүүргэжэ, эрхим гэһэн диплом абаһан байна. Тиихэдэ хэдэн залуушуулда Хүндэлэлэй грамотанууд, үнэтэ бэлэгүүд барюулагдаа.

Училищиин физкультурын багша И. В. Полотов үгэ абажа, залуу мэргэжэлтэдэй дундаһаа шалгарһан спортсменүүдые халуунаар амаршалаад, грамотануудые барюулһан байна. Сережа Ваганова 1-дэхи разрядай. Саша Келишев, Сережа Хлебников, Люда Назарова гэгшэдтэ 3-дахи разрядай спортсмен гэһэн үнэмшэлгэнүүд барюулагдаба.

КПСС-эй Хяагтын райкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр Павлов, аймагай түбэй больницын главна врач нүхэр Хитрихеев, училищиин багша, Буряадай АССР-эй габьяата врач нүхэр Черняева, түрэлхидэй зүгһөө нүхэр Беликтуева гэгшэд залуу мэргэжэлтэдые хани халуунаар амаршалаад, арад зоной элүүрые хамгаалгын арюун һайхан ажалда амжалтатайгаар хүдэлхыень юрөөһэн байна. Тиихэдэ нэгэдэхи курсын һурагша Оля Козулина һуралсалаа дүүргэһэнтэйнь дашарамдуулан аха нүхэдөө амаршалаа. Залуу мэргэжэлтэдэй үмэнэһөө Люда Аубинкирова харюугай үгэ хэлэжэ, эрдэм номдо һураха арга олгоһон түрэл партидаа, Совет правительствада, училищиин багшанарта үнэн зүрхэнэй баяр баясхалан хүргэбэ.

С. ВАНЧИКОВА,
училищиин 1-дэхи курсын һурагша.

ХҮГЖЭМЭЙ ШЭНЭ ҺУРГУУЛИДА

Үнгэрэгшэ жэлэй эсэс багаар Улаан-Үдын мяха-консервын комбинадта дүтэхэн хүгжэмэй шэнэ һургуули нээгдээ һэн. Ниислэл хотодохи хүгжэмэй энэ 6-дахи һургуулида 130 һурагша мүнөө эрдэм шудалжа байнхай. Фортепьяно, домбра, аккордион гурбан дээрэ наадажа, хүгжэм гаргажа, тус инструментнүүдые шудалжа һураха гурбан класс эндэ хүдэлнэ. Һуралсал энээгээр дүүрэдэггүй. Залуу үетэниие хүгжэмдэ һургаха, тэдэниие элдэб инструментнүүд дээрэ наадажа шадаха болгохо, дүрбэн тэгшэ хүнүүдые хүмүүжүүлхэ ба бусад шухала зорилгонуудые тус һургуулиин багшанарай коллектив дүүргэхэ уялгатай. Һургуули эрхим һайнаар хүдэлхэ дүүрэн арга боломжотой. Тэрэ шэнэ бараагаар, хүгжэмэй инструментнүүдээр хангагданхай. Тиихэдэ хүгжэмэй теори шудалха хоёр класс хүдэлнэ. Энэ класста хэрэгтэй шухала түхеэрэлгэнүүд булта бии. Гадна һургуули концертнэ залтай.

— Манай багшанарай коллектив тусхай һургуулитай, дүршэлөөр баян мэргэжэлтэдһээ бүридэнэ. Тиимэһээ бидэ урдаа табигдаһан зорилгоёо бэелүүлжэ шадаха байһандаа найданабди — гэжэ тус һургуулиин директор Валентина Цыреновна Николаева хөөрөө һэн.

ЗУРАГУУД ДЭЭРЭ: 1). Тус һургуулиин һуралсалай таһагые даагша В. В. Давидович. 2). Фортепьяныша багша Ю. Д. Турчанинов хэшээлэйнгээ үедэ.

С. БАЛДУЕВАЙ фото.

УРАН ГАРТАН

Хэжэнгын дунда һургуулиин хажуугаар үнгэржэ ябатараа таба-зургаан хүбүүдэй ехэ яаралтай гүйлдэжэ ябахыень хараад:

— Хүбүүд, хайшаа иитэрээ яарабат, хэшээлтнай дүүрээ ха юм?

— Зарим зоной хэшээл дүүрээ юм бэзэ, харин манай эгээл дуратай хэшээл мэнэ эхилхэнь. Сүлөөтэй һаа, хэжэ байһан ажалыемнай орожо харыт, һонирхохол байхат, — гэжэ һуралсалайнгаа мастерской тээшэ ябашаба.

«Нээрээшье орожо хараха юм байна, ямар тиимэ тусгаар хэшээлдэ эдэнэр дуратай байгаа гээшэб?» — гэжэ шэбшэһээр тэдэнэрэй хойноһоо оробоб.

Һургуулиин директорэй орлогшо Цырен Заятуевич Заятуев, һурагшадые дархалуулжа, ажалда дүйтэй болгодог багша Перангалай Содбоевич Содбоевтой юушьеб зүбшэн хэлсэжэ байба. Хөөрэлдэн гэһээм, Перангалай Содбоевич уран гарай баян дүршэлдэ һургуулиингаа бүлэг хүбүүдые һургажа, ерээдүйдэ мүнгэшэ дархан болгохо зорилго урдаа табиһан байба.

Нүхэр Содбоев 1930 ондо багшын курса дүүргээд, тэрэ мэргэжэлээрээ хүдэлмэрилжэ эхилһэн. Комсомол болоһон багша хүбүүн ном зааханаа гадна, һая тогтоогдожо байһан хамтын ажалшадай дунда ябуулагдадаг ойлгууламжын хүдэлмэридэ хабаадалсадаг һэн.

Эхин һургуулиин һурагшадые үзэг бэшэгтэ һургажа байтарынь, Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуу ехэ дайн эхилжэ, залуу багша фронт мордоһон байгаа.

Украинска фронтдо ябаһан нүхэр Содбоев Эхэ ороноо, Румыни, Венгриин газар дайдые фашизмын дарлалтаһаа сүлөөлэлсэһэн. Хатуу тулалдаануудай гал дүлэн соогуур дайшалхы баатаршалга гаргаһанайнгаа түлөө табан … дальда хүртэһэн юм.

Дайншье дүүрэжэ, Хэж… нютагаа бусаһан хүбүүн … хинаа багшалжа эхилһэн, … рин 1958 онһоо ажалай … шэлэй багшаар ажаллана …

Мүнөө үедэ нүхэр Сод… пенсидэ гаранхай, … шье дуратай ажалдаа ху… һөөр. Дуратайшье бай… зүбтэй, тэрэнэй эсэгэ Со… Доржиев ехэ уран дархан … һан. Багаһаа хойшо … даxaһан Перангалай га… дүйтэй хүн болоо ха … Тиигэжэ һургуулиингаа … гэдэ уран гартанай кру… нээжэ, тэрээндэ дуратай … бүүдые өөрынгөө дүрш… һургажа эхилһэн байха …

Зургаадахи классай һу… шад Аюр Раднаев, Цы… Цыренжапов, Саша Жанаев … Цыдып Жанчиков (8-д… класс) болон үшөө 5-6 … бүүд ехэ эдэбхитэйгээр … кружогто хабаадажа, бур… дай гоё һайхан угалзануу… тобшо, хутага болон … янзын һонирхолтой зүйл… дые дархалжа һурана. Э… дархалһан юумэнүүд Респ… ликын эдир технигүүдэй … тавкэдэ ехэ һайн сэгна… абажа, Монголой Арадай Р… публикын Улаан-Баатар хо… до нээгдэһэн социалис … нуудай выставкэдэ табигд…

Мүнөө тэдэнэр урлан … тээһэн зүйлнүүдэйнгээ … нэгэ стенд бэлдэжэ байн…

Ч-Д. БУДАЕВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1. Кружо… ударидагшань нүхэр П. … Содбоев. 2. Уран гарта һур… шад хэшээлдээ.

Авторай фото.

ТҮСЭБӨӨ БАТАЛБА

Ажалшадай депутадуудай Улаан-Үдын городской Советэй гүйсэдком энэ жэлдэ городые болбосон түхэлтэй болгохо түсэб заседани дээрэ баталба. Тэрэ түсэбэй ёһоор городой үйлсэ, талмайнуудые ногоорулха, гэрэлтүүлхэ, уһаар хангаха, канализаци, харгынуудые заһабарилха талаар нилээд ехэ хүдэлмэри хэгдэхэ юм.

Лебедевэй, Урицкиин нэрэмжэтэ, Ивалгын үйлсэнүүд шэнэлэн һэльбэгдэхээр хараалагдаба.

Машинын болон ябаган харгынуудые шэнэлэн һэльбэлгэдэ 625 мянган түхэриг энэ жэлдэ һомологдоһон байна.

МАНАЙ КОРР.

ҺАНАЛАА НЭГЭДЭЛГЫН МИТИНГ

Һаяхан Улаан-Үдын багшанарай нэгэдэхи училищида олон зоной хабаадалгатай митинг болобо. Эндэ сугларагшад Чилиин баатарлиг арадтай һанал нэгэтэй һайһанаа, Магиланай хоолойдохи Досон арал дээрэ хаалтатай байһан Чилиин компартиин Генеральна секретарь Луис Корваланиие сүлөөлхэ гэһэн дэлхэйн хүдэлмэришэдтэй хүсэл нэгэдэжэ байһанаа элирхэйлбэд.

Багша З. А. Жамбалова Луис Корваланай намтар тухай тобшохоноор аад, һонирхолтойгоор хөөрэжэ үгэбэ. Студентнэр В. Будажапов, Г. Гуселькова, Н. Дмитриева, Л. Вторникова гэгшэд Чилиин арадай мүнөө үеын байдал тухай, эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэл тухай хөөрэжэ үгэбэд.

Э. МАНЗАРОВ.

СПОРТ — СПОРТ

«СПАРТАК» СООГОО ЭРХИМЛЭБЭ

Шатараар «Спартак» бүлгэмэй түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн мүрысөөн дүүрэжэ, чемпионоо тодоруулба. Мүрысөөнэй һүүлшын хоёр уулзалгада шатаршан Степин Мещеряков, Сидоров гэгшэдые шүүхэдээ, дүн хамта, 8,5 очкотойгоор түрүү һуури эзэлжэ, чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

Шатаршад Хангалов, Назимов гэгшэд аб адли очконуудтай боложо, хоёрдохи һуури хубаалдаба. Мүрысөөнэй түрүүшын үдэрһөө һайнаар наадажа эхилһэн Сидоров һүүлшын хоёр уулзалгада бирагүйдэжэ, гурбадахи һуури эзэлхэ баатай болобо. Геологиин управлениин Ефремов 6,5 очкотой боложо, удаадахи һуури эзэлбэ.

Мүрысөөндэ түрүүшын гурбан һуури эзэлһэн шатаршад Степин, Назимов, Сидоров гэгшэд республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэхэ мүрысөөндэ хабаадаха эрхэ олобо.

В. МАМИЛОВ.

ХИРААНАЙ АРГАЛАМЖЫН ГАЗАР

Хяагтын аймагай Хираанай шабараар бэеэ аргалагшад һүүлэй үедэ олошоржо байнхай. Энэ шабараар аргалуулжа, таяг тулгуураа хаяһан зон үнэн зүрхэнһөө баяр баясхалан хүргэжэ бусадаг. Шэнжэлэгшэдэй мэдээсэһэнэй ёһоор, эндэхи шабар минеральна бодосуудаар баян юм.

Революциин урда тээ эндэхи шабарһаа дабһа болон содо абадаг байһан. Тиибэшье һаань, шабарай һайн шанартайе Хяагтын мэдигүүд мэдэдэг һэн. Түүхын хуудаһануудые иража харахада, 1885 ондо эндэхи шабар абаашажа, госпитальдо хэбтэһэн үбшэнтэниие аргалдаг байһан. Совет засагай тогтоһоной удаа 1925 ондо дабһанай заводой һуурида аргаламжын багахан байшан нээгдэһэн юм. Тэрэнь 40-50 хүнэй һууритай байһан һаа, мүнөө 90-100 хүн аргалуулдаг болонхой. Түрүүшын корпус 20 ваннатай, 20 кушеткэтэй байха, тиимэһээ часай туршада 40 хүн нэгэ доро орожо гарана. Мүн эндэ бани, парикмахерска, буфет, гараж, конторо гэхэ мэтэ барилганууд түбхинэнхэй. Һаяын сагта 100 хүнэй байха 3 гэр баригдахаар хараалагдана.

Ажалшадайнгаа элүүр энхэ байдалай түлөө хододоо анхарал хандуулжа байдаг парти, правительство эмшэлэгшэдыешье иишэ олоор эльгэнэ. Түрүүн нэгэ врач, 2-3 сестранууд байдаг һаа, мүнөө 3 врач, 8 сестра, 16 санитарка үбшэнтэниие аргална.

Медицинскэ сестранууд Н. Воронцова, Г. Таранова, Н. Ткачева, Д. Карпова, санитарканууд Е. Игумнова, А. Богданова болон главна врач Е. П. Фролов гэгшэд аргалуулжа байгшадта илдамаар хандадаг, богонихон болзор соо аргалжа шададаг юм. Бүхы наһаараа эндэ хүдэлһэн, коллективэйнгээ дунда хүндэтэй болоһон санитарка С. Г. Сахарова һаяхан пенсидэ гараа.

Үргэн ехэ ороноймнай олон область болон республикануудһаа аргаламжада ерэһэн хүнүүдтэй эндэ уулзажа болохот. Мүн Монголһоошье ерэһэн үбшэн зон эндэ аргалуулдаг юм. Хонишон Пурлай, багша Лагван гэгшэд эндэ аргалуулжа, үнэн зүрхэнэй халуун баяр хүргэжэ, омог дорюунууд Монгол ороноо һаяхан бусаба.

А. СУРМАЧ.

«ЛОКОМОТИВ» — РЕСПУБЛИКЫН ЧЕМПИОН

Шайбатай хоккейгээр республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө үнгэргэгдэһэн мүрысөөн дүүрэбэ. Энэ мүрысөөн Буряадай АССР-эй үбэлэй табадахи спартакиадада зорюулагдаһан байгаа. Эндэ транспортын «Локомотив» бүлгэмэй команда шадамар бэрхээр наадажа, чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэһэн байна. ЛВРЗ-гэй спортын клубай спортсменүүд хоёрдохи һуури эзэлээ.

ТОБШОХОНООР

★ Бүмбэгэтэй хоккей наадалгаар республикын түрүү һуури эзэлхын түлөө эхилһэн наадан үргэлжэлһөөр. Тиигээшье һаа мүрысөөнэй эхилһэн түрүүшын үдэрһөө һайнаар наадажа ябаһан авиазаводой спортсменүүд абаһан очкогоороо бусад командануудта хүсэгдэхэеэ болихоодоо, чемпионой нэрэ зэргэдэ уридшалан хүртэбэ.

★ Мүн элиршүүлэй дунда эхилһэн мүрысөөндэ Мухар-Шэбэрэй аймагай аха наһатайшуулай команда түрүү һуури эзэлжэ, чемпион болоһон. Хоёрдохи — бага наһатайшуулай бүлэг сооһоо Улаан-Үдэ хотын 15-дахи һургуулиин команда шалгаржа, баһал чемпионой нэрэ зэргэдэ хүртэбэ.

С. ТАРАНОВ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: мүрысөөндэ түрүүшын хоёр һуури эзэлһэн «Локомотив», ЛВРЗ-гэй спортын клубай командануудай наадан.

В. ПЛУТТ гэгшын фото.

ТЕЛЕВИДЕНИ

Мартын 11-һээ 17 болотор

ПОНЕДЕЛЬНИК, 11

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — Дамжуулгын программа. 18.05 — Үхибүүдтэ мультфильмнүүд харуулагдаха. 18.35 — Телевизионно һонин (буряадаар). 19.05 — Спорт. 19.20 — «Хүн ба байгаали» гэһэн дамжуулга. 19.50 — «Сэрэгшын дуунай хоёр мүр» — киноочерк. 20.00 — «Календариин хуудаһануудаар». 20.35 — «Баян ургасын үндэһэ һуури» гэһэн дамжуулга. 20.55 — Уласхоорондын шэнжэлэл. 21.15 — Телереклама, соносхолнууд. 21.20 — Буряадай комсомолой 50 жэлэй ойдо зорюулагдаһан залуушуулай дуунай телевизионно конкурс.

«Орбита». 23.00 — Һүүлэй һонин. 23.15 — Концерт. 23.25 — Хоккейгээр ЧССР-эй, СССР-эй суглуулагдамал командануудай нүхэр ёһоной уулзалга. Чехословакиһаа дамжуулагдаха.

ВТОРНИК, 12

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — Дамжуулгын программа. 18.05 — «Альтаир» — ахалагша классайхидай телеклуб. 18.40 — Телевизионно һонин. 19.00 — «Номойтнай тагта». 19.15 — «Киногоор аяншалагшадай альманах». 19.35 — «Хүгжэм» — теле-суглуулбари. 20.15 — «Уласхоорондын шэнжэлэл» (буряадаар). 20.35 — «Волшебница, сближающая времена». 20.55 — Соносхолнууд. 21.00 — «Итак, аттракцион!» — киноочерк. 21.20 — «Сослуживцы» — гүрэнэй ород драмын театрай зүжэг. 23.10 — Ородой композиторнуудай романснууд.

СРЕДА, 13

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 18.00 — Һүүлэй һонин. 18.05 — «Хонхо» — һурагшадта зорюулагдаһан телевизионно журнал (буряадаар). 18.25 — Үхибүүдтэ мультфильмнүүд харуулагдаха.

«Орбита». 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — 19.40 — Забһарлалга. 19.40 — Киноконцерт. 20.10 — «Перу. Хубилалтын хүгжэлтэ зам дээрэ» — Перугай коммунис партиин ЦК-гай генеральна секретарь нүхэр Хорхе дель Прадо дамжуулгада хабаадалсаха.

Улаан-Үдэ. 20.30 — Телевизионно һонин. 20.50 — Мүрысөөнэй хүмүүжүүлхы үүргэ». 21.10 — Концерт.

«Орбита». 21.30 — «Ступени» — телевизионно олон серитэй зүжэгэй «У порога» гэһэн нэгэдэхи серинь түрүүшынхеэ харуулагдаха. 22.50 — «Саратовска областиин угтамжын түсэб бэелүүлэгдэнэ». КПСС-эй Саратовска обкомой нэгэдэхи секретарь нүхэр А. И. Шибаев дамжуулгада хабаадалсаха. 23.35 — «Ород романс». И. Архипова В. Пьявко гэгшэдэй концерт.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 20.30 — «Хүгжэм тухай хэдэн үгэ».

Улаан-Үдэ. 21.35 — «Маленькая исповедь» — уран һайханай фильм.

ЧЕТВЕРГ, 14

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 16.00 — «Олон түмэнэй ленинскэ университет». — «Үйлэдбэриие хүтэлбэрилэлгые нарижуулгын зам». 16.30 — Фигурна һолжоролгоор дэлхэйн чемпионат. Харуулалгын программа. ФРГ-һээ үнгэтэ дамжуулга. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — 19.40 — Забһарлалга. 19.40 — «Хари гүрэнүүдэй эстрадын мастернууд» — М. Матьегэй концерт.

Улаан-Үдэ. 20.10 — Телевизионно һонин. 20.30 — Ажал ба салин хүлһэн тухай асуудалнуудта облпрофсоведэй инструктор Р. Я. Деренченко харюусаха. 20.55 — «Социальна экономикын шиидхэгдээгүй асуудалнууд» (буряадаар).

«Орбита». 21.10 — «Ступени» — телевизионно уран һайханай олон серитэй зүжэгэй. «Үүр хираанаар уулзалганууд» гэһэн хоёрдохи сери харуулагдаха. 22.30 — Спорт. СССР-эй арадуудай үбэлэй III Спартакиада. 1. Фигурна һолжоролго. Хоёр хоёроороо һолжоролго. Уялгата программа. 2. Коньки. 3. Сана.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 20.10 — «Моя Москва» — телевизионно документальна фильм түрүүшынхеэ харуулагдаха.

Улаан-Үдэ. 21.10 — «Распятый остров» — уран һайханай фильм. 22.30 — Концерт.

ПЯТНИЦА, 15

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 18.15 — СССР-эй арадуудай үбэлэй III Спартакиада. 1. Фигурна һолжоролго. Хоёр хоёроороо һолжоролго. Өөрын дуранай программа. 2. Сана. 3. Коньки. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа.

Улаан-Үдэ. 19.30 — «Сэлэнгэ» — телевизионно журнал. 20.10 — «Үдэшын Улаан-Үдэ» — телевизионно газетэ.

«Орбита». 20.40 — «Ступени» — телевизионно олон серитэй зүжэгэй «Крутые повороты» гэһэн 3-дахи сери.

Улаан-Үдэ. 22.00 — «Сэсэг» — эхэнэрнүүдтэ зорюулагдаһан телевизионно журнал.

«Орбита». 22.55 — «А плюс Б» — залуушуулай программа (үнгэтэ).

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 20.40 — «Золотые ворота» — уран һайханай фильм.

«Орбита». 22.00 — СССР-эй арадуудай үбэлэй III Спартакиада. 1. Фигурна һолжоролго. Хоёр хоёроороо һолжоролго. Өөрын дуранай программа. 2. Сана. 3. Коньки.

СУББОТО, 16

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 13.05 — Һүүлэй һонин. 13.10 — «Куклануудай магазин соо» — үхибүүдтэ зорюулагдаһан программа. 13.40 — 13.50 — Забһарлалга. 13.50 — Каракалпагай АССР-эй искусствын мастернуудай концерт. 14.30 — «Здоровье» — эрдэм дэлгэрүүлгын программа. 15.00 — «Хүхюу һэбшээ һалхин» — гэжэ концерт Ленинградһаа дамжуулагдаха (үнгэтэ). 15.45 — СССР-эй арадуудай үбэлэй III Спартакиада. 1. Фигурна һолжоролго. Спортивна хатар. 2. Сана. 3. Коньки. 16.50 — Ч. Диккенс. «Хүшэр хүндэ саг» — телевизионно зүжэг Ленинградһаа дамжуулагдаха. 19.00 — «Время» — мэдээсэлэй программа. 19.30 — 19.40 — Забһарлалга. 19.40 — «Балет тухай» (үнгэтэ). 20.40 — «Тутанхамоной үнэтэ зүйлнүүд». 21.10 — Кинопанорама. 22.40 — СССР-эй арадай артист М. Магомаевай концерт Союзуудай байшангай Колонно зал сооһоо дамжуулагдаха.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 13.50 — Үхибүүдтэ «Мүшэхэн» гэһэн киноальманах. 14.50 — «Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнай кинематограф...» 16.00 — «Эгерын мүшэнүүд» — уран һайханай фильм (1-дэхи сери). 17.10 — Концерт.

ВОСКРЕСЕНИ, 17

НЭГЭДЭХИ ПРОГРАММА

«Орбита». 13.05 — Һүүлэй һонин. 13.10 — «Несокрушимая и легендарная». Совет Армиин түүхэ мэдэхэ олимпиадын нэгэдэхи турай асуудалнуудта харюу. 14.10 — Мультфильмнүүд. 14.30 — «Хүгжэмтэ киоск». 15.00 — «Советскэ Союзда алба хэнэб!» 16.00 — «Мы покупаем пожарную машину» — уран һайханай фильм. 17.00 — Уласхоорондын панорама. 17.30 — «Киногоор аяншалагшадай клуб» (үнгэтэ). 18.30 — «СССР-эй арадуудай үбэлэй III Спартакиада. 19.00 — «Время» мэдээсэлэй программа. 19.30 — 19.40 — Забһарлалга. 19.40 — «Манай хүршэнэр» — жэжэ зүжэгүүдэй телевизионно театр (үнгэтэ). 20.30 — «Америкэ соогуур» гэһэн телевизионно документальна фильм (үнгэтэ). Нэгэдэхи хуби — «Мүнөөдэрэй Калифорни» Авторынь Валентин Зорин. 20.50 — «Концертын зал соо». Кубаниин хасагуудай хоор. 21.20 — «Поэзи». Ярослав Смеляков. 22.05 — «Ехэ театрай зүжэгүүд тухай». 22.35 — «Экранда — кинокомеди». «Насреддин Бухарада» — уран һайханай фильм.

ХОЁРДОХИ ПРОГРАММА

Улаан-Үдэ. 14.30 — Һурагшадта — «Горизонт» гэһэн киноальманах. 15.30 — Концерт. 16.00 — «Возрождение» — документальна фильм. 17.00 — «Эгерын мүшэнүүд» — уран һайханай фильм (2-дохи сери).

□«БУРЯАД ҮНЭН»□ 1974 оной мартын 10. □ 4-дэхи хуудаһан □ Типография управления по делам издательств, полиграфии и книжной торговли Совета Министров БурАССР □ Н-02445. Заказ №